

Utbildningsutskottets betänkande 2019/20:UbU15

Högskolan

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om högskolan med hänvisning till gällande bestämmelser, pågående arbeten och vidtagna åtgärder. Motionerna tar upp frågor om bl.a. resurstilldelning, tillträde till högskolan, högskolans digitalisering, validering, dimensionering av högskoleutbildning och högskoleutbildningarnas innehåll samt vissa studentfrågor.

I betänkandet finns 21 reservationer (M, SD, C, V, KD, L) och sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

190 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Utskottets överväganden.....	7
Övergripande om universitet och högskolor.....	7
Resurstilldelning.....	12
Tillträde till högskolan	15
Vissa studentfrågor.....	18
Högskolans digitalisering	23
Validering.....	24
Dimensionering av högskoleutbildning	26
Högskoleutbildningarnas innehåll	30
Motioner som bereds förenklat.....	34
Reservationer	35
1. Övergripande om universitet och högskolor, punkt 1 (SD).....	35
2. Övergripande om universitet och högskolor, punkt 1 (C)	35
3. Övergripande om universitet och högskolor, punkt 1 (V)	36
4. Övergripande om universitet och högskolor, punkt 1 (KD)	37
5. Resurstilldelning, punkt 2 (M).....	37
6. Resurstilldelning, punkt 2 (SD)	38
7. Resurstilldelning, punkt 2 (KD)	39
8. Tillträde till högskolan, punkt 3 (M)	40
9. Tillträde till högskolan, punkt 3 (SD).....	40
10. Tillträde till högskolan, punkt 3 (V)	41
11. Vissa studentfrågor, punkt 4 (M).....	42
12. Vissa studentfrågor, punkt 4 (V)	43
13. Högskolans digitalisering, punkt 5 (M)	44
14. Validering, punkt 6 (M).....	45
15. Dimensionering av högskoleutbildning, punkt 7 (M).....	45
16. Dimensionering av högskoleutbildning, punkt 7 (SD)	46
17. Dimensionering av högskoleutbildning, punkt 7 (KD).....	46
18. Lärarutbildning på färre lärosäten, punkt 8 (M, SD)	47
19. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 9 (M)	48
20. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 9 (SD).....	49
21. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 9 (L)	49
Särskilda yttranden	51
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (M).....	51
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (SD)	51
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (C).....	51
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (V)	51
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (KD).....	51
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (L).....	52
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	53
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	53
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i punkt 10.....	72

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Övergripande om universitet och högskolor

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 2,
 2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 1 och 5,
 2019/20:872 av Pål Jonson (M),
 2019/20:983 av Niklas Karlsson (S),
 2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 2,
 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 61 och
 2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 30.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (V)

Reservation 4 (KD)

2. Resurstilldelning

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 2,
 2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 10,
 2019/20:811 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 7,
 2019/20:813 av Tobias Andersson (SD),
 2019/20:1052 av Elin Gustafsson (S),
 2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 6 och
 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 55.

Reservation 5 (M)

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (KD)

3. Tillträde till högskolan

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 1,
 2019/20:342 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 1,
 2019/20:2028 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M),
 2019/20:2155 av Camilla Waltersson Grönvall och Ulrika Heindorff
 (båda M) och
 2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 14.

Reservation 8 (M)

Reservation 9 (SD)

Reservation 10 (V)

4. Vissa studentfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 3–5,
 2019/20:1102 av Emma Hult (MP) yrkande 2,
 2019/20:1512 av Mats Berglund och Jonas Eriksson (båda MP)
 yrkandena 1 och 2 samt
 2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkandena 10 och 16.

Reservation 11 (M)

Reservation 12 (V)

5. Högskolans digitalisering

Riksdagen avslår motion

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 12.

Reservation 13 (M)

6. Validering

Riksdagen avslår motion

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 13.

Reservation 14 (M)

7. Dimensionering av högskoleutbildning

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 8,

2019/20:737 av Kadir Kasirga och Teres Lindberg (båda S),

2019/20:1208 av Hans Hoff (S),

2019/20:1440 av Kadir Kasirga och Anders Österberg (båda S),

2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 1,

2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 31 och

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 52.

Reservation 15 (M)

Reservation 16 (SD)

Reservation 17 (KD)

8. Lärarutbildning på färre lärosäten

Riksdagen avslår motion

2019/20:3092 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 8.

Reservation 18 (M, SD)

9. Högskoleutbildningarnas innehåll

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 33,

2019/20:1625 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2019/20:1949 av Ulrika Jörgensen (M),

2019/20:2073 av Marianne Pettersson (S),

2019/20:2756 av Tina Acketoft (L) yrkande 1,

2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 3 och 33,

2019/20:2917 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10,

2019/20:2920 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 11,
2019/20:3075 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 7 och
2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 7.

Reservation 19 (M)

Reservation 20 (SD)

Reservation 21 (L)

10. Motioner som bereds förenklad

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 10 mars 2020

På utbildningsutskottets vägnar

Gunilla Svantorp

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Svantorp (S), Roger Haddad (L), Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M), Patrick Reslow (SD), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Christensson (C), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvist (SD), Linus Sköld (S), Tomas Kronståhl (S), Annika Hirvonen Falk (MP), Maria Nilsson (L), Jörgen Grubb (SD), Aylin Fazelian (S), Ilona Szatmari Waldau (V) och Pia Steensland (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utbildningsutskottet 190 motionsyrkanden om högskolan från allmänna motionstiden 2019/20. Av dessa bereds 139 motionsyrkanden förenklat eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Motionsyrkanden som bereds förenklat finns i bilaga 2.

Motionsyrkandena tar upp frågor om bl.a. resurstilldelning, tillträde till högskolan, högskolans digitalisering, validering, dimensionering av högskoleutbildning och högskoleutbildningarnas innehåll samt vissa studentfrågor.

Den 26 september 2019 höll utbildningsutskottet ett seminarium om livslångt lärande. Den 21 november 2019 fick utskottet information från Universitetskanslersämbetet om kompetensförsörjning. Den 23 januari 2020 höll bl.a. utbildningsutskottet en offentlig utfrågning på temat psykisk hälsa i ett Agenda 2030-perspektiv om bl.a. psykisk hälsa hos studenter.

Utskottets överväganden

Övergripande om universitet och högskolor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om övergripande universitets- och högskolefrågor.

Jämför reservation 1 (SD), 2 (C), 3 (V) och 4 (KD).

Motionerna

I motion 2019/20:983 av Niklas Karlsson (S) lyfter motionären fram frågan om partipolitiska föreningars tillträde till universitet och högskolor och menar att man bör överväga att se över bestämmelsen i högskoleförordningen om användning av undervisningslokaler.

I motion 2019/20:872 av Pål Jonson (M) anser motionären att man ska verka för etableringen av ett nordiskt nätverkscentrum på Musikhögskolan Ingesund.

I kommittémotion 2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 1 lyfter motionärerna fram frågan om att öka undervisningsfriheten. De anser att det är oacceptabelt att lärosätets styrelse och studentorganisationer har inflytande över lärarnas litteraturlistor. I samma motion yrkande 5 anser motionärerna att lärosätenas styrelse ska bestå av en tredjedel externt tillsatta ledamöter, en tredjedel akademiker från det egna lärosätet och en tredjedel akademiker från andra lärosäten.

I kommittémotion 2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 30 anser motionärerna att möjligheterna till fristående lärarutbildning bör ses över.

I kommittémotion 2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 2 framför motionärerna att projektet Jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet, som löpte ut 2019, bör utvecklas och fortsätta.

I kommittémotion 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 61 lyfter motionärerna fram frågan om att värna akademins autonomi. De menar att forskning kräver integritet och möjlighet att tänka såväl nytt som fritt och stundtals obekvämt.

I motion 2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 2 menar motionären att man bör se över möjligheten att ge lärosätena även ett regionalt ansvar.

Bakgrund och gällande rätt

Forskningens frihet

Av regeringsformen framgår att forskningens frihet är skyddad enligt bestämmelser som meddelas i lag (2 kap. 18 § regeringsformen). En sådan bestämmelse finns i 1 kap. 6 § högskolelagen (1992:1434). Enligt bestämmelsen ska för forskningen som allmänna principer gälla att forskningsproblem får väljas fritt, att forskningsmetoder får utvecklas fritt och att forskningsresultat får publiceras fritt.

Akademisk frihet

Styr- och resursutredningen har i sitt betänkande (SOU 2019:6) behandlat frågan om statens ansvar att värna de akademiska grundvärdena. Utredningen har föreslagit att en bestämmelse förs in i högskolelagen om att både lärosäten och staten som huvudman ska främja och värna akademisk frihet, som en förutsättning för forskning och utbildning på vetenskaplig grund samt för lärosätenas roll som en självständig och kritiskt reflekterande kraft i samhället.

Utredningen har också föreslagit att lärosätenas frihet att utforma utbildningen kan markeras genom att i högskolelagen slå fast att lärosätena inte får ges instruktioner om utbildningens innehåll utöver vad som anges i högskolelagen om de allmänna målen för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå (1 kap. 7–9 §§) och regeringens föreskrifter om examina. En sådan bestämmelse skulle enligt utredningen kunna kompletteras med en bestämmelse som slår fast den enskilda lärarens självständiga ansvar för sin undervisning, inom de ramar som lärosätet fastställer.

Utredningen har remitterats och beredningen av utredningens förslag pågår i Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet).

Studentinflytande över utbildningen

Det framgår av högskolelagen (1992:1434) att studenterna ska ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid lärosätena, och lärosätena ska verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen (1 kap. 4 a §). Enligt högskoleförordningen (1993:100) ska ett lärosäte ge de studenter som deltar i eller har avslutat en kurs en möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen genom en kursvärdering som anordnas av högskolan. Lärosätet ska sammanställa kursvärderingarna samt informera om resultaten och eventuella beslut om åtgärder som föranleds av kursvärderingarna. Resultaten ska hållas tillgängliga för studenterna (1 kap. 14 §).

Styrelsens sammansättning och utseende av styrelsens ledamöter

Av 2 kap. högskolelagen (1992:1434) framgår att styrelsen för ett lärosäte har inseeende över lärosätets alla angelägenheter och svarar för att dess uppgifter fullgörs (2 §). För ledningen av verksamheten närmast under styrelsen ska

varje lärosäte ha en rektor (3 §). Vidare framgår att det är regeringen som utser ordföranden i ett lärosätes styrelse och att rektor ska ingå i styrelsen. Lärare och studenter vid lärosätet har rätt att utse ledamöter i styrelsen. Regeringen utser övriga ledamöter i styrelsen (4 §).

Av 2 kap. högskoleförordningen (1993:100) framgår att styrelsen för ett lärosäte ska bestå av ordföranden och fjorton andra ledamöter. Ordföranden får inte vara anställd vid lärosätet (1 §). Lärarna har rätt att utse tre ledamöter i styrelsen, och studenterna har rätt att utse tre ledamöter i styrelsen (7 §). Ordföranden och de övriga ledamöter som enligt högskolelagen ska utses av regeringen, utses efter förslag av två nomineringspersoner. Förslaget ska föregås av ett samråd inom och utom lärosätet och avse personer med kompetens och erfarenhet från verksamhet av betydelse för lärosätets uppdrag. I förslaget ska en jämn könsfördelning bland ledamöterna beaktas (7 a §).

De två nomineringspersonerna utses av regeringen, varav en av personerna efter förslag från lärosätet. Den person som utses efter förslag från lärosätet ska ha god kännedom om det aktuella lärosätets verksamhet. Personen får inte ha något pågående ledningsuppdrag vid lärosätet. Den andra personen ska företräda ett övergripande statligt intresse. Nomineringspersonerna ska utses för en bestämd tid, högst tre år. Tiden för förordnandena får inte vara samma tid som den som styrelsen är utsedd för. Ett förslag till ordförande och ledamöter får inte avse någon av nomineringspersonerna för det lärosätet (7 b §).

Jämställdhetsintegrering

Målet för Sveriges jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv (skr. 2016/17:10). Utifrån detta arbetar regeringen efter sex delmål, bl.a. jämställd utbildning, och använder jämställdhetsintegrering som en strategi för att uppnå målen. Det innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i all politik som påverkar människors villkor, så att alla kvinnor och män, flickor och pojkar kan leva jämställda liv. En särskild myndighet, Jämställdhetsmyndigheten, inrättades 2018 för att bidra till ett effektivt genomförande av jämställdhetspolitiken.

Sedan 2016 har alla statliga lärosäten samt Chalmers tekniska högskola och Högskolan i Jönköping haft i uppdrag att arbeta med jämställdhetsintegrering genom programmet Jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet (JiHU), som löpte t.o.m. 2019. Av regleringsbrevet för budgetåret 2020 framgår att universitet och högskolor ska fortsätta utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen, t.ex. i fråga om lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning. Varje universitet och högskola ska fortsätta arbeta utifrån en individuell plan för lärosätet med utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som lärosätet avser att vidta samt beskriva på vilket sätt jämställdhet ska integreras och bli en del av lärosätets ordinarie verksamhet, exempelvis i lärosätets styrprocesser. Åtgärder och

resultat utifrån planen ska redovisas. Universitet och högskolor ska också redovisa hur de beaktar jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel.

Enskilda utbildningsanordnare

Det finns i dag, utöver de 31 statliga universiteten och högskolorna, 17 enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd, varav 13 får statsbidrag för sin verksamhet. Lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina ställer upp krav som en enskild utbildningsanordnare måste uppfylla för att få examenstillstånd. Enligt lagen måste utbildningen vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund och bedrivs så att den uppfyller de krav som ställs på utbildning i högskolelagens (1992:1434) första kapitel. En utbildningsanordnare med examenstillstånd måste även medverka i uppföljning och utvärdering av utbildningen och står under Universitetskanslersämbetets tillsyn på samma sätt som statliga lärosäten. Det innebär att utbildningsanordnare som inte uppfyller kraven i lagen om tillstånd att utfärda vissa examina kan få sitt tillstånd återkallat.

Lärosätenas interna organisation

Av 2 kap. högskolelagen (1992:1434) framgår att lärosätena beslutar om sin interna organisation utöver styrelse och rektor, om inte något annat är föreskrivet (5 §). När högskolan beslutar om sin organisation gäller att beslut ska fattas av personer med vetenskaplig eller konstnärlig kompetens, om besluten kräver en bedömning av uppläggning, genomförande av eller kvalitet i utbildningen eller organisation av eller kvalitet i forskningen. Om bedömningen ska göras av en grupp av personer, ska majoriteten av personerna i gruppen ha vetenskaplig eller konstnärlig kompetens. Styrelsen får dock besluta att en sådan majoritet inte behövs om det finns särskilda skäl (6 §). Studenterna har rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation (7 §).

Användning av undervisningslokaler

Av 1 kap. 13 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att ett lärosäte är skyldigt att låta en demokratiskt uppbyggd förening för studenter vid lärosätet använda undervisningslokalerna vid en sammankomst som föreningen anordnar för sina medlemmar, om sammankomsten hålls för upplysning, meningsyttring eller annat liknande syfte eller för framförande av konstnärligt verk. Vidare framgår att den som av föreningen har bjudits in för att medverka vid sammankomsten inte får vägras tillträde till möteslokalerna. Detta gäller dock inte om man kan anta att det vid sammankomsten kommer att uppstå någon allvarlig ordningsstörning eller inträffa någonting som strider mot lag. Detta gäller inte heller om föreningens användning av lokalerna är oförenlig med lärosätesverksamhetens behöriga gång eller med lärosätets förpliktelser mot tredje man.

Lärosätenas uppgift

Av 1 kap. högskolelagen (1992:1434) framgår att staten som huvudman ska anordna lärosäten för utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet och forskning och konstnärlig forskning samt utvecklingsarbete. I lärosätenas uppgift ska det ingå att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid lärosätet kommer till nytta (2 §).

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet framhålla att lärosätena har en särskild roll i att vara en självständig och kritiskt reflekterande kraft i samhället. När det gäller frågan om att värna akademins autonomi kan utskottet konstatera att forskningens frihet är reglerad i regeringsformen och skyddas genom en bestämmelse i högskolelagen. Utskottet kan också konstatera att Styr- och resursutredningen har föreslagit att en bestämmelse ska införas i högskolelagen om att både lärosäten och staten som huvudman ska främja och värna akademisk frihet. Utskottet vill inte föregripa beredningen av utredningens förslag och avstyrker därmed motion 2019/20:3188 (KD) yrkande 61.

I fråga om lärarnas undervisningsfrihet och lärosätets och studenternas inflytande över kurslitteraturen kan utskottet konstatera följande. Enligt högskolelagen ska studenterna ha rätt att utöva inflytande över utbildningen, och lärosätena ska verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen, t.ex. genom obligatoriska kursvärderingar. Styr- och resursutredningen har föreslagit att lärosätenas frihet att utforma utbildningen kan markeras i högskolelagen och kompletteras med en bestämmelse om den enskilda lärarens självständiga ansvar för sin undervisning. Utskottet vill inte föregripa beredningen av utredningens förslag och avstyrker därmed motion 2019/20:618 (SD) yrkande 1.

I fråga om styrelsens sammansättning anser utskottet att nuvarande bestämmelser är väl avvägda och avstyrker därmed motion 2019/20:618 (SD) yrkande 5.

Utskottet bedömer att motionärernas önskemål om en fortsättning av arbetet med jämställdhetsintegrering vid universitet och högskolor är tillgodosett och avstyrker därför motion 2019/20:284 (V) yrkande 2.

När det gäller frågan om att se över möjligheterna till fristående lärarutbildning ser utskottet inte något skäl att ändra gällande regelverk för enskilda utbildningsanordnare och avstyrker därmed motion 2019/20:3254 (C) yrkande 30.

Mot ovanstående bakgrund ser utskottet inget skäl att föreslå någon åtgärd med anledning av motionerna 2019/20:872 (M), 2019/20:983 (S) och 2019/20:1956 (L) yrkande 2 och avstyrker därmed motionerna.

Resurstilldelning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om resurstilldelning.
Jämför reservation 5 (M), 6 (SD) och 7 (KD).

Motionerna

I motion 2019/20:1052 av Elin Gustafsson (S) framför motionären att de ekonomiska förutsättningarna för Skissernas museum, Historiska museet och Universitetsbiblioteket vid Lunds universitet bör ses över.

I kommittémotion 2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 6 begär motionärerna att en del av forskningsmedlen bör omfördelas till den excellenta forskningen, i likhet med den kvalitetspott som fanns före 2018.

I kommittémotion 2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 2 anför motionärerna att lärosätena bör ges ett samlat anslag för forskning och undervisning, bl.a. eftersom de anser att det skulle stärka lärosätenas frihet och underlätta för lärosätenas planering. Yrkande 10 i kommittémotion 2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) är likalydande.

I kommittémotion 2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 1 föreslår motionärerna att basanslagen till forskningen ska öka och att motsvarande summa ska dras ned för strategiska satsningar. I samma kommittémotion yrkande 2 begär motionärerna att andelen externa anslag inte ska överstiga 50 procent av ett lärosätes forskningsanslag.

I kommittémotion 2019/20:811 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 7 framförs att behovet av resurser till samverkan mellan utbildningsväsendet, politiken och näringslivet bör utredas. Motionärerna menar att sådan samverkan skulle leda till en mer korrekt kompetensförsörjning.

I motion 2019/20:813 av Tobias Andersson (SD) begär motionären att finansieringen av genusteori inom den högre utbildningen stoppas.

I kommittémotion 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 55 föreslås en översyn av tilldelningen av forskningsmedel. Det bör övervägas om en större andel bör gå direkt till universitet och högskolor, men då tillsammans med krav på att en andel av basanslagen används för att säkra tydliga karriärvägar med meriteringsanställningar som beaktar forsknings- och undervisningsmeriter samt mobilitet.

Bakgrund och gällande rätt*Fördelningsprinciper*

Statliga universitet och högskolor tilldelas huvuddelen av sina resurser via ett anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och ett anslag för forskning och utbildning på forskarnivå.

För utbildning på grundnivå och avancerad nivå tilldelas respektive lärosäte varje år ett s.k. takbelopp som är den ersättning lärosätet kan få för att utbilda studenter. Lärosätet beslutar i hög grad självt om sitt utbildningsutbud.

Ersättningen beräknas dels utifrån antalet registrerade studenter (helårsstudenter), dels utifrån det antal högskolepoäng som studenterna presterar under ett år (helårsprestationer). Ersättningen beror också på vilket utbildningsområde som helårsstudenterna och helårsprestationerna hänförs till. Olika utbildningsområden genererar olika ersättningsbelopp, och respektive kurs klassificeras av lärosätet till ett utbildningsområde beroende på kursens ämnesinnehåll.

I budgetpropositionen för varje år anges ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer för de olika utbildningsområdena. Regeringen har i omgångar höjt ersättningsbeloppen för vissa utbildningsområden, s.k. kvalitetsförstärkningar, vilka har inneburit nivåhöjningar av ersättningen utöver pris- och löneomräkningen. Dessa kvalitetsförstärkningar har i första hand gällt utbildningsområden med lägst ersättning, dvs. humaniora, teologi, juridik och samhällsvetenskap. Ett lärosäte kan därutöver få finansiering för s.k. särskilt åtagande, dvs. en specifik uppgift som lärosätet fått av regeringen.

I propositionen Ett lyft för forskning och innovation (prop. 2008/09:50, bet. 2008/09:UbU4, rskr. 2008/09:160) presenterades en ny modell för fördelning och årlig omfördelning av anslagen för forskning och forskarutbildning där delar av forskningsanslagen skulle tilldelas efter kvalitet. Nya medel skulle fördelas och ca 10 procent av befintliga anslag skulle årligen omfördelas utifrån indikatorerna publiceringar och citeringar samt externa medel för forskning. I propositionen Forskning och innovation (prop. 2012/13:30, bet. 2012/13:UbU3, rskr. 2012/13:151) höjde regeringen den andel av befintliga anslag som skulle omfördelas årligen utifrån kvalitetsindikatorerna till ytterligare 10 procent av anslagen fr.o.m. 2014. Beräkningssättet skilde sig något mellan budgetpropositionerna för 2014–2016. I budgetpropositionerna för 2017–2020 gjordes inte någon omfördelning av befintliga anslag mot bakgrund av de principer som regeringen hade angett i den forskningspolitiska propositionen 2016 för att stärka forskningsanknytningen i samtliga utbildningar och ge goda förutsättningar för att bedriva forskning vid alla lärosäten (prop. 2017/18:1 utg.omr. 16 och prop. 2016/17:50 Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft).

Utöver det anslag som varje lärosäte tilldelas för forskning och utbildning på forskarnivå, får högskolor och universitet en stor andel av sina forskningsmedel i form av bidrag från statliga och icke-statliga forskningsfinansiärer.

Styr- och resursutredningen

Direktivet för Styr- och resursutredningen (dir. 2017:46) angav att utredaren bl.a. skulle föreslå på vilket sätt anslag för utbildning och forskning bör tilldelas så att lärosätena får förutsättningar att bedriva långsiktig verksamhet,

kan nå målen för utbildning och forskning samt uppnå högsta möjliga kvalitet. Utredaren skulle också föreslå hur samverkan med det omgivande samhället kan premieras ekonomiskt. I fråga om lärosätenas samverkan med det omgivande samhället påminde regeringen om att den i 2016 års forskningspolitiska proposition (prop. 2016/17:50) konstaterade att resurstilldelningen till lärosätena har medfört att angelägna aspekter av högskolans verksamhet inte har främjats i tillräcklig utsträckning, t.ex. samverkan med det omgivande samhället.

I Styr- och resursutredningens betänkande En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan (SOU 2019:6) föreslås att utbildning och forskning ses som en samlad verksamhetsgren där all verksamhet vid lärosätet ingår och att varje lärosäte tilldelas ett samlat anslag för denna verksamhetsgren.

För det samlade anslaget redovisas en utbildningsram och en forskningsram där utbildningsramen motsvarar dagens anslag till utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskningsramen dagens anslag till forskning och utbildning på forskarnivå.

Utbildningsramen föreslås bestå av en fast bas och en årligt rörlig del. Basen och den rörliga ersättningen föreslås utgöra vardera hälften av lärosätets totala tilldelning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Den rörliga delen föreslås styras av antalet helårsstudenter. Kategorin helårsprestationer föreslås därmed utgå för att underlätta utvecklingen av nya utbildningar och av det livslånga lärandet, undvika incitament att sänka examinationskrav samt ge en ökad stabilitet.

Utredningen bedömer vidare att de ämnesbaserade ersättningsbeloppen har en rad nackdelar, bl.a. att ämnesindelningen utgår från traditionella och delvis föråldrade indelningar, att kursklassificeringen är varierande och svår att granska och att nyskapande utbildningar och utbildningar över ämnes- och fakultetsgränser försvåras. I utredningen föreslås i stället en modell utan ersättningsbelopp som innebär att ett lärosäte tilldelas en viss ekonomisk ram och ett mål om antalet helårsstudenter. Fördelarna med modellen är enligt utredningen dels att den tydliggör lärosätets ansvar att bedöma hur resurserna fördelas för att uppnå hög kvalitet i utbildningen och ett attraktivt utbildningsutbud, dels att statsmakterna ges möjlighet att styra den totala omfattningen av utbildningen, vilket i dag endast sker indirekt.

Utredningens förslag bereds i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Yrkandena tar sikte på frågan om hur och efter vilka principer resurserna ska tilldelas lärosätena. Utskottet kan konstatera att Styr- och resursutredningen lämnar flera genomgripande förslag vad gäller systemet för lärosätenas resurstilldelning och att utredningen för närvarande bereds inom Regeringskansliet. Utskottet finner därför ingen anledning att föregripa eventuella förslag eller föreslå andra åtgärder utifrån yrkanden om systemet

för resurstilldelning och avstyrker därmed motionerna 2019/20:618 (SD) yrkande 2, 2019/20:620 (SD) yrkandena 1, 2 och 10, 2019/20:811 (SD) yrkande 7, 2019/20:813 (SD), 2019/20:1052 (S), 2019/20:3091 (M) yrkande 6 och 2019/20:3188 (KD) yrkande 55.

Tillträde till högskolan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. studievägledning, urval till högskoleutbildning och breddad rekrytering.

Jämför reservation 8 (M), 9 (SD) och 10 (V).

Motionerna

Motionärerna i kommittémotion 2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 14 anser att det bör tas fram en nationell digital plattform dit gymnasie- och högskolestudenter kan vända sig för frågor och vägledning.

I motion 2019/20:2028 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) framhåller motionärerna vikten av att behålla kompetenskrav även när få personer söker sig till ett yrke.

I motion 2019/20:2155 av Camilla Waltersson Grönvall och Ulrika Heindorff (båda M) lyfter motionärerna fram frågan om omvandling av poäng till meritvärde när den som studerat till en International Baccalaureate (IB) eller en European Baccalaureate (EB) söker till högskolan.

I kommittémotion 2019/20:342 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 1 föreslår motionärerna att den som studerar allmän kurs på folkhögskola ska kunna få betyg som är likvärdiga med betyg från komvux för att öka sina chanser att antas till högskoleutbildning vid urval.

I kommittémotion 2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau (V) yrkande 1 m.fl. framför motionärerna att lärosätena bör åläggas att ta fram strategier för breddad rekrytering i linje med vad Universitets- och högskolerådet har föreslagit i en tidigare rapport.

Bakgrund och gällande rätt

Vägledningsfrågor

Av Universitets- och högskolerådets (UHR) instruktion framgår att myndigheten ska informera om högskoleutbildning i syfte att enskilda individer ska kunna göra välavvägda val i fråga om sådan utbildning (förordningen [2012:811] med instruktion för Universitets- och högskolerådet). UHR har webbplatserna studera.nu med information om alla högskoleutbildningar och antagning.se där man anmäler sig till högskoleutbildningar. I utredningen Framtidsval – karriärvägledning för individ och samhälle (SOU 2019:4) konstateras att det finns ett behov av ett

opartiskt, heltäckande och interaktivt digitalt stöd för vägledningsfrågor. Det är utredningens uppfattning att ett sådant digitalt vägledningsstöd bör tillhandahållas genom en nationell offentligt finansierad webbtjänst som ska vara en heltäckande, neutral och transparent och möta en bred målgrupps behov och önskemål (SOU 2019:4 s. 271).

Betänkandet har remissbehandlats och är under beredning inom Regeringskansliet.

Justerade föreskrifter för omräkning av utländska gymnasiebetyg

Universitets- och högskolerådet (UHR) meddelar föreskrifter om grundläggande behörighet och urval för högskoleutbildning. Den 31 maj 2018 beslutade myndigheten om ändringar i sina föreskrifter om grundläggande behörighet och urval (UHRFS 2018:4). Ändringarna avsåg omräkningen av utländska gymnasiebetyg. De nya bestämmelserna tillämpas vid antagning till utbildningar på grundnivå och avancerad nivå som börjar efter den 31 maj 2019.

Syftet med ändringarna var enligt myndigheten att ge samma förutsättningar för alla sökande oavsett varifrån man har sin gymnasieexamen. Ändringarna byggde bl.a. på statistik för 2016 och 2017 från Skolverket och antagningssystemet. Erfarenheter från antagningen av elever från finska gymnasieutbildningar 2017 vägdes även in. För sökande med IB-examen innebar ändringen enligt UHR något gynnsammare förutsättningar inför kommande antagningar till högskoleutbildning. Myndigheten ser löpande över föreskrifterna för omräkning av utländska gymnasiebetyg (UHR:s webbplats, 2018-06-29).

Urval till högskoleutbildning på grundnivå

Om inte alla behöriga sökande till en utbildning kan tas emot, ska urval göras bland de sökande (4 kap. 3 § högskolelagen [1992:1434]). Enligt 7 kap. högskoleförordningen (1993:100) är urvalsgrunder betyg, resultat från högskoleprovet och andra urvalsgrunder som högskolan får bestämma (12 och 23 §§). Vid urval till en utbildning ska minst en tredjedel av platserna fördelas på grundval av betyg, minst en tredjedel på grundval av resultat från högskoleprovet och högst en tredjedel på grundval av de urvalsgrunder som högskolan bestämt (13 §).

I bilaga 3 till högskoleförordningen redovisas närmare bestämmelser om platsfördelning vid urval på grundval av betyg, liksom om hur betyg ska värderas. Vid urval på grundval av betyg ska platserna fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i en betygsgrupp respektive i en folkhögskolegrupp. Betygsgruppen indelas i sin tur i två grupper: sökande med betyg från gymnasieskolan och sökande med betyg från gymnasieskolan i kombination med betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. I folkhögskolegruppen finns sökande med studieomdöme från folkhögskola.

Breddad rekrytering

Av 1 kap. 5 § fjärde stycket högskolelagen (1992:1434) framgår att högskolorna aktivt ska främja och bredda rekryteringen till högskolan. Målet är en ökad rekrytering av socialt och etniskt underrepresenterade grupper vid högskolan (prop. 2001/02:15, bet. 2001/02:UbU4, rskr. 2001/02:98).

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har ett regeringsuppdrag att genomföra en utvärdering av universitets och högskolors arbete med breddad rekrytering. Uppdraget ska genomföras i dialog med Universitets- och högskolerådet (UHR) och ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 1 mars 2021.

I UHR:s regleringsbrev för 2020 framgår att myndigheten ska utveckla ett nationellt behörighetsprov för grundläggande behörighet och genomföra en försöksverksamhet med ett sådant prov enligt förordningen (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning. Myndigheten ska redovisa hur förberedelserna har bedrivits till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 31 januari 2021. Syftet med försöksverksamheten är att ge möjlighet till fler vägar till högre utbildning genom att en person ska kunna visa på de nödvändiga kompetenser som krävs för grundläggande behörighet vid högskolan (prop. 2017/18:204).

I samband med Centrala studienämndens (CSN) regleringsbrev för 2020 fick myndigheten i uppdrag att sprida kunskap om studiestödet i syfte att främja en breddad rekrytering till studier och nå grupper som annars inte hade valt att studera. Resultaten ska redovisas i samband med myndighetens årsredovisning.

Frågan om breddad rekrytering ingick i uppdraget för Styr- och resursutredningen (dir. 2017:46). Styr- och resursutredningen menar att lärosätenas arbete med breddad rekrytering kan följas upp via dialogbaserad styrning genom överenskommelser. Utredningen bedömer också att utbildning på alla tre nivåer – grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå – bör ingå i lärosätenas arbete med breddad rekrytering. Om regeringen avser att gå vidare med planerna att se över högskolelagen i detta avseende bör den enligt utredningen överväga om även ett breddat deltagande i forskarutbildningen ska ingå (SOU 2019:6, s. 257–260).

Utredningen bereds för närvarande i Regeringskansliet efter avslutad remiss sommaren 2019.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet peka på att ett flertal åtgärder har vidtagits för att underlätta för blivande studenter att välja högskoleutbildning. Till exempel har Universitets- och högskolerådet en webbplats med information om alla högskoleutbildningar. När det gäller en digital vägledningsplattform kan utskottet konstatera att utredningen Framtidsval för närvarande bereds inom Regeringskansliet. Utskottet ser ingen anledning att föregå utredningens förslag och avstyrker därmed motion 2019/20:3091 (M) yrkande 14.

När det gäller omräkning av utländska gymnasiebetyg från IB- och EB-programmen kan utskottet konstatera att Universitets- och högskolerådet löpande ser över sina föreskrifter för omräkning av utländska gymnasiebetyg för att ge alla sökande samma förutsättningar oavsett gymnasieexamen. Utskottet avstyrker därmed motion 2019/20:2155 (M).

När det gäller urval till högskoleutbildning på grundnivå och platsfördelningen på grundval av gymnasie- och komvuxbetyg respektive studieomdöme från folkhögskola anser utskottet att nuvarande ordning är väl avvägd och avstyrker därmed motion 2019/20:342 (SD) yrkande 1.

När det gäller strategier för breddad rekrytering kan utskottet konstatera att det pågår flera insatser på området, bl.a. genom försöksverksamheten med behörighetsprov och CSN:s uppdrag att informera om studiestödet. Därtill ingick frågan om breddad rekrytering i uppdraget för Styr- och resursutredningen, som för närvarande bereds inom Regeringskansliet. Utskottet ser inget skäl att föregå resultatet av beredningsarbetet i Regeringskansliet och avstyrker därmed motion 2019/20:284 (V) yrkande 1.

Utskottet ser inget skäl att föreslå någon åtgärd med anledning av motion 2019/20:2028 (M) och avstyrker därmed motionen.

Vissa studentfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om vissa studentfrågor.

Jämför reservation 11 (M) och 12 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 10 begär motionärerna en översyn av hur dagens regelverk kring rätten till särskilt stöd inom den högre utbildningen fungerar. I samma motion yrkande 16 förespråkas en översyn av regelverken för att stärka lärosätenas möjlighet att stänga av olämpliga studenter.

I kommittémotion 2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 3 framför motionärerna att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att föreslå hur avgifter för tredjelandsmedborgare ska kunna avskaffas. I samma motion yrkande 4 begärs en utredning kring dolda kostnader för studenter inom den högre utbildningen. I yrkande 5 förespråkar motionärerna att det tillsätts en utredning med ett helhetsperspektiv på frågan om tillgänglighet för funktionsnedsatta vid universitet och högskolor.

I motion 2019/20:1102 av Emma Hult (MP) yrkande 2 efterfrågas en uppföljning av införandet av studieavgifter för tredjelandsmedborgare för att se över konsekvenserna.

I motion 2019/20:1512 av Mats Berglund och Jonas Eriksson (båda MP) yrkande 1 anförs att en utredning som kartlägger studenters psykosociala hälsa

och lämnar förslag på åtgärder bör tillsättas. I yrkande 2 förespråkar motionärerna att studenthälsans uppdrag förtydligas.

Bakgrund och gällande rätt

Tillgänglighet

Av förordningen (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken framgår att myndigheter under regeringen ska utforma och bedriva sin verksamhet med beaktande av de funktionshinderspolitiska målen. Myndigheterna ska särskilt verka för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

I diskrimineringslagen (2008:567) finns även bestämmelser om s.k. aktiva åtgärder. Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att, inom en verksamhet, motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. För högskolans del innebär det bl.a. att undersöka om det finns risker för diskriminering, repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten, analysera orsaker till upptäckta risker och hinder, vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas samt att följa upp och utvärdera arbetet.

I juni 2018 fick Universitets- och högskolerådet (UHR) i uppdrag av regeringen att sprida goda exempel på genomförda åtgärder i syfte att öka tillgängligheten och motverka diskriminering av studenter med funktionsnedsättning. Uppdraget redovisades till Utbildningsdepartementet den 30 juni 2019. Resultatet – publikationen *En högskola för alla* – innehåller ett sextiotal goda exempel från lärosäten och andra myndigheter.

Särskilt stöd

Stockholms universitet har ett särskilt åtagande som omfattar att årligen fördela ett extra anslag mellan universitet och högskolor, s.k. riktade nationella medel. Av Stockholms universitets regleringsbrev för 2020 framgår att universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda examina får ansöka om bidrag för särskilt pedagogiskt stöd, inklusive teckenspråkstolkning, hos Stockholms universitet för studenter med funktionshinder i studiesituationen för de kostnader som överstiger 0,3 procent av anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. I mån av behov ska universitetet fördela de nationella medel som anvisas för detta ändamål inom utgiftsområde 16, anslag 2:65 *Särskilda medel för universitet och högskolor*, genom utbetalning till berört lärosäte.

Av Stockholms universitets årsredovisning ska framgå vilka åtgärder som har vidtagits vid universitet och högskolor för att förbättra situationen för studenterna i fråga och kostnaderna för de pedagogiska stödåtgärderna. Vidare ska framgå det kända antalet studenter med funktionshinder i studiesituationen

med fördelning per funktionshinder och kön. Sammanställningen ska redovisas på nationell nivå.

Till åtagandet hör samverkan med övriga universitet och högskolor samt andra myndigheter och organisationer på området. Den primära samverkan sker framför allt genom ett nätverk för samarbete mellan alla lärosätens samordnare – Samordnarnätverket – och i en nationell referensgrupp där nio lärosäten representeras. Vidare samarbetar Stockholms universitet även med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), bl.a. med mentorsstöd.

Studenthälsan

Den 12 december 2019 gav regeringen Universitetskanslersämbetet (UKÄ) i uppdrag (U2019/03999/UH) att göra en kartläggning av universitets och högskolors arbete med studenthälsovård utifrån det krav som finns i högskoleförordningen. I uppdraget ingår att belysa studenternas tillgång till studenthälsovård samt skillnader i hur den är organiserad på olika universitet och högskolor. UKÄ ska också belysa eventuella brister i hur studenthälsovården är organiserad på universitet och högskolor. I uppdraget ingår även att särskilt belysa hur studenthälsovården fungerar för studenter som läser utbildningar på distans. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 31 december 2020.

I samband med Centrala studiestödsnämndens (CSN) regleringsbrev för 2020 gjordes ett tillägg för återrapporteringskrav avseende studiesociala frågor. Myndigheten ska särskilt redovisa resultatet av myndighetens uppgift att följa och analysera de studerandes sociala och ekonomiska situation. I detta arbete ska myndigheten särskilt fokusera på studerandes psykiska hälsa.

Avgiftsfri högskoleutbildning

Av högskolelagen (1992:1434) framgår att utbildningen ska vara avgiftsfri för studenter som är medborgare i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Schweiz (4 kap. 4 §). I propositionen med lagförslaget konstaterade regeringen att det finns starka skäl för att genom skattemedel finansiera högre utbildning så att den är avgiftsfri för den enskilde. Samtidigt vidhöll regeringen i propositionen principen om att avgiftsfri utbildning även i fortsättningen skulle innebära att studenten själv får stå för sådana kringkostnader som studenten tidigare betalat själv, t.ex. studiematerial, hjälpmedel, studieresor m.m. (prop. 2009/10:65, bet. 2009/10:UbU15, rskr. 2009/10:230).

Anmälnings- och studieavgifter för tredjelandsstudenter

Hösten 2011 infördes anmälnings- och studieavgifter för personer som inte är medborgare i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz (s.k. tredjelandsmedborgare). Syftet med införandet av studieavgifter var att svenska lärosäten skulle konkurrera med kvalitet och inte främst med avgiftsfri utbildning (prop. 2009/10:65, bet.

2009/10:UbU15, rskr. 2009/10:230). I förordningen (2010:543) om anmälningssavgift och studieavgift vid universitet och högskolor finns det bestämmelser om anmälningssavgift och studieavgift för studenter vid de universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434). Högskolan ska ta ut en anmälningssavgift om 900 kronor (2 §) och beräkna studieavgifterna så att full kostnadstäckning uppnås för den studieavgiftsfinansierade verksamheten i dess helhet (6 §).

Läsåret 2017/18 betalade drygt 4 200 nybörjare som var s.k. freemoverstudenter i svensk högskoleutbildning avgifter, vilket är en ökning med 22 procent jämfört med 2016/17. Av de betalande nybörjarna var 40 procent kvinnor och 60 procent män. De flesta av dem, 66 procent, kom från Asien, följt av Afrika. De enskilda länder varifrån flest studenter kom var Indien och Kina. År 2018 var lärosätenas sammanlagda intäkter av anmälningss- och studieavgifter 820 miljoner kronor, vilket är en ökning med 110 miljoner kronor i fasta priser sedan föregående år. Av dessa intäkter finansierades cirka en fjärdedel med olika stipendier och resterande medel av de betalande studenterna själva. Huvuddelen av stipendierna kom från de statliga stipendieprogram som inrättades i samband med att studieavgifter infördes, men flera lärosäten har också byggt upp egna stipendieprogram. Under 2018 anvisades sammanlagt 210 miljoner kronor för statliga stipendier till avgiftsskyldiga studenter. (Se budgetpropositionen för 2020, prop. 2019/20:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.3.2.)

I oktober 2018 lämnade Internationaliseringsutredningen slutbetänkandet Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige (SOU 2018:78) med bl.a. följande förslag:

- Regler för studieavgifter som är mer rättssäkra för studenten och mer flexibla för lärosätet. Lärosätena får möjlighet att använda upp till 0,3 procent av anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för att sätta ned studieavgiften i vissa fall, t.ex. inom ramen för strategiska samarbeten.
- Förenklingar av regler och förfaranden som underlättar för tredjelandsstudenter att komma till Sverige för att studera.
- Lärosätena får ett större ansvar i handläggningen av uppehållstillstånd för studier, i ett första steg när det gäller bedömningen av studieavsikt.
- En förtydligad studentstatus för studenter inom utbytesutbildning och beställd utbildning.

Betänkandet har remitterats och förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet).

Disciplinära åtgärder

I 10 kap. högskoleförordningen (1993:100) finns bestämmelser om disciplinära åtgärder. De disciplinära åtgärderna är varning och avstängning, och de får vidtas mot studenter som

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan
- stör verksamheten vid högskolans bibliotek eller annan särskild inrättning inom högskolan eller
- utsätter en annan student eller en arbetstagare vid högskolan för sådana trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i 1 kap. 4 § diskrimineringslagen (2008:567).

Ett beslut om avstängning innebär att studenten inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan. Beslutet ska avse en eller flera perioder, dock sammanlagt högst sex månader. Ett beslut om avstängning får också begränsas till att avse tillträde till vissa lokaler inom högskolan.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill betona vikten av lärosätenas insatser för att öka tillgängligheten till högskolan. Lärosätenas arbete för att öka mångfalden och skapa lika möjligheter inom högre utbildning är centralt. I fråga om lärosätenas tillgänglighet för funktionsnedsatta anser utskottet att gällande regelverk är väl avvägt. Utskottet vill även peka på UHR:s uppdrag att sprida goda exempel på åtgärder som genomförts på lärosäten och andra myndigheter för att öka tillgängligheten. Därmed avstyrker utskottet motion 2019/20:284 (V) yrkande 5.

I fråga om en översyn av rätten till särskilt stöd inom den högre utbildningen anser utskottet att nuvarande ordning med bl.a. bidrag för särskilt pedagogiskt stöd är väl avvägd och avstyrker därmed motion 2019/20:3091 (M) yrkande 10.

När det gäller yrkanden som rör studenternas hälsa anser utskottet, liksom motionärerna, att det är en mycket angelägen fråga. Utskottet kan konstatera att UKÅ och CSN har pågående regeringsuppdrag på området och avstyrker mot den bakgrunden motion 2019/20:1512 (MP) yrkandena 1 och 2.

Utskottet kan konstatera att det råder avgiftsfrihet för utbildning vid statliga universitet och högskolor och att den principen inkluderar att studenten själv får stå för vissa kringkostnader. Utskottet ser inget skäl att ändra dagens regelverk och avstyrker därmed motion 2019/20:284 (V) yrkande 4.

Angående yrkanden om avgifter för studenter från tredjeländ kan utskottet konstatera att antalet betalande studenter ökade med över 20 procent mellan läsåren 2016/17 och 2017/18. Utskottet kan också konstatera att Internationaliseringsutredningen har lämnat förslag som bl.a. ska underlätta för tredjelandsstudenter att komma till Sverige för att studera. Utredningen bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Utskottet ser inget skäl att föregripa det arbetet och avstyrker därmed motionerna 2019/20:284 (V) yrkande 3 och 2019/20:1102 (MP) yrkande 2.

När det gäller yrkandet om att se över regelverket kring lärosätenas möjlighet att stänga av studenter är det utskottets uppfattning att gällande regelverk är väl avvägt. Därmed avstyrks motion 2019/20:3091 (M) yrkande 16.

Högskolans digitalisering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om högskolans digitalisering.
Jämför reservation 13 (M).

Motionen

I kommittémotion 2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 12 föreslår motionärerna att Universitets- och högskolerådet samt Universitetskanslersämbetet ges ett gemensamt uppdrag att utarbeta en strategi för lärosätenas och den högre utbildningens digitalisering.

Bakgrund och gällande rätt

Regeringen beslutade i maj 2017 om digitaliseringsstrategin För ett hållbart digitaliserat Sverige. Ett digitaliseringsråd med tillhörande kanslifunktion har inrättats, bl.a. för att stödja strategins genomförande. Som grund för de områden med delmål som strategin behandlar ligger Digitaliseringskommissionens betänkande Digitaliseringens transformerande kraft – vägval för framtiden (SOU 2015:91). I samband med det delmål som anger att alla ska kunna utveckla och använda sin digitala kompetens behandlas i strategin bl.a. frågan om digitalisering och högre utbildning. Där anges t.ex. att det är viktigt att i det utvecklingsarbete som pågår inom landets lärosäten bevaka att innehållet i högre utbildning svarar mot studenters och arbetsmarknadens behov av digital kompetens. Vidare behöver lärosäten förhålla sig till den utveckling som pågår mot ett mer diversifierat och flexibelt utbildningsutbud inom högre utbildning då detta medför att synen på och formerna för hur kunskap inhämtas ändras, enligt strategin.

I direktivet till Styr- och resursutredningen påpekades att den snabba digitaliseringen i samhället kommer att leda till ett förändrat utbildningsutbud och utveckling av nya utbildningsformer. Den ger också bättre möjligheter att säkerställa kompetensförsörjningen och öka tillgängligheten till högre utbildning i hela landet (dir. 2017:46). Utredningen gör i sitt betänkande SOU 2019:6 bedömningen att bl.a. öppen nätbaserad utbildning är ett viktigt instrument för att stärka lärosätenas arbete med livslångt lärande (s. 242). Utredningen har remitterats och svaren bereds i Regeringskansliet.

Regeringen har beslutat om nya bestämmelser om öppen nätbaserad utbildning i 11 kap. högskoleförordningen (1993:100) som trädde i kraft den

I september 2018 (SFS 2018:1329). Med öppen nätbaserad utbildning avses utbildning som ges via internet och som är öppen för alla, utan förkunskapskrav. Öppen nätbaserad utbildning får enligt de nya bestämmelserna anordnas om den knyter an till och främjar den högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå som lärosätet har examenstillstånd för eller den forskning som bedrivs vid lärosätet. Vidare får lärosätet anordna prov för deltagarna och sätta betyg på en genomgången öppen nätbaserad utbildning eller del av en sådan utbildning. Lärosätet får också utfärda utbildningsintyg till deltagare som genomgått utbildningen.

I budgetpropositionen för 2020 framgår att regeringen anser att en god tillgång till högre utbildning i hela landet skulle stärka kompetensförsörjningen och ge människor större möjligheter att utveckla sin kompetens och ställa om när det behövs under livet. Ett viktigt verktyg för ökad tillgång till utbildning är distans- och nätbaserade utbildningar, varför regeringen föreslog 7 miljoner kronor för 2020 och beräknade 15 miljoner kronor för 2021 respektive 2022 under anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* för att skapa effektivare strukturer och ge bättre tillgång till distansutbildning (prop. 2019/20:1 utg.omr.16). Riksdagen beslutade enligt regeringens förslag (bet. 2019/20:UbU1, rskr. 2019/20:120).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att frågan om högskolans digitalisering är viktig och kan även konstatera att den nationella digitaliseringsstrategin omfattar hela utbildningssystemet, från förskolan till högskolan. Utskottet kan konstatera att lärosätena har erbjudit nätbaserad utbildning under många år. Därtill finns bestämmelser som reglerar öppen nätbaserad utbildning på plats sedan hösten 2018. Utskottet vill också lyfta fram att medel avsatts för att ge bättre tillgång till distansutbildning i samband med budgetpropositionen för 2020.

Mot denna bakgrund finner utskottet inte skäl att föreslå några åtgärder och avstyrker därmed motion 2019/20:3091 (M) yrkande 12.

Validering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om validering.

Jämför reservation 14 (M).

Motionen

I kommittémotion 2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 13 anser motionärerna att regeringen bör bereda Valideringsdelegationens förslag skyndsamt och återkomma till riksdagen med lagförslag som gör det möjligt

att bättre validera människors formella och informella kunskaper och kompetens.

Pågående arbete

Valideringsdelegationen

Regeringen beslutade i november 2015 att tillsätta en kommitté i form av en nationell delegation med uppdraget att följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet på nationell och regional nivå (dir. 2015:120). I augusti 2018 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till delegationen (dir. 2018:101). Delegationen antog namnet Valideringsdelegationen 2015–2019. Ett första delbetänkande, En nationell strategi för validering (SOU 2017:18), överlämnades i mars 2017. Ett andra delbetänkande, Validering i högskolan – för tillgodoräknande och livslångt lärande (SOU 2018:29), överlämnades i april 2018. Delbetänkandet har remitterats. Slutbetänkandet, Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande (SOU 2019:69), överlämnades till regeringen i januari 2020 och beredning av delegationens förslag pågår.

I slutbetänkandet lämnas förslag och bedömningar för att ett sammanhållet, nationellt och permanent system för validering ska kunna införas så att fler personer ska kunna få sitt kunnande kartlagt, bedömt och erkänt. Delegationen föreslår bl.a.

- en ny, gemensam, definition av validering
- en ny förordning med generella bestämmelser om validering
- ökad tydlighet om validering inom högskolan och yrkeshögskolan
- en nationell strategi för kompetensförsörjning och livslångt lärande
- ett råd för validering under ledning av ansvarigt statsråd
- kompetensförsörjning som en grunduppgift för regionerna
- statsbidrag för vidareutveckling av branschvalidering
- ökad tillgång till validering i komvux genom en skyldighet för kommunerna att erbjuda elever validering och en ökad tydlighet om kartläggning, bedömning och dokumentation vid validering.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Enligt sin instruktion ansvarar Myndigheten för yrkeshögskolan för att samordna och stödja en nationell struktur för validering samt, i samverkan med berörda myndigheter, främja utbildningsväsendets och branschernas medverkan när strategier, metoder och information inom valideringsområdet utvecklas (4 § förordningen [2009:279] med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan).

I budgetpropositionen för 2020 såg regeringen behov av ett fortsatt statligt stöd för valideringsarbetet för att säkerställa att det utvecklingsarbete som kommit igång inte avstannar. Regeringen aviserade därför ett uppdrag åt myndigheten att upprätthålla ett visst statligt stöd för validering i väntan på ett

mer permanent system och en förstärkning av myndighetens stöd till branscherna i arbetet med att utveckla modeller för validering. Regeringen föreslog att myndighetens anslag skulle öka med 3 miljoner kronor 2020 för detta ändamål. Riksdagen beslutade enligt regeringens förslag. För samma ändamål beräknade regeringen att anslaget ökar med 5 miljoner kronor för 2021 och 5 miljoner kronor för 2022 samt 6 miljoner kronor för 2023 och årligen därefter (prop. 2019/20:1 utg.omr. 16, bet. 2019/20:UbU1, rskr. 2019/20:120).

I sitt regleringsbrev för 2020 har myndigheten fått i uppdrag att följa och stödja det utvecklingsarbete som pågår inom valideringsområdet nationellt och regionalt. Myndigheten ska sprida kunskap och tillhandahålla övergripande information om validering samt samordna pågående myndighetssamarbete om valideringsfrågor. Myndigheten ska också förbereda införandet av ett statsbidrag enligt en kommande förordning om statsbidrag för branschvalidering.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att Valideringsdelegationens fleråriga arbete har avslutats i och med att utredningen nyligen överlämnade sitt slutbetänkande. Utskottet vill betona vikten av ett väl fungerande system för validering och ser fram emot att ta del av resultatet av regeringens fortsatta arbete i frågan. Utskottet vill också peka på att Myndigheten för yrkeshögskolan har fått i uppdrag att upprätthålla ett visst statligt stöd för validering i väntan på ett mer permanent system och att medel avsatts för detta ändamål. Myndighetens stöd till branscherna i arbetet med att utveckla modeller för validering har också förstärkts. Utskottet vill dock inte föregripa beredningen av Valideringsdelegationens förslag och avstyrker därmed motion 2019/20:3091 (M) yrkande 13.

Dimensionering av högskoleutbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om dimensionering av högskoleutbildning.

Jämför reservation 15 (M), 16 (SD), 17 (KD) och 18 (M, SD).

Motionerna

I motion 2019/20:737 av Kadir Kasirga och Teres Lindberg (båda S) framhålls behovet av utbildad personal inom energisektorn.

Enligt motion 2019/20:1208 av Hans Hoff (S) bör regeringen överväga behovet av utbildningsplatser för it-forensiker, dvs. kriminaltekniker med specialkunskaper inom it.

I motion 2019/20:1440 av Kadir Kasirga och Anders Österberg (båda S) anser motionärerna att man bör överväga möjligheten att införa en imamutbildning på högskolenivå.

I partimotion 2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 31 anser motionärerna att en nationell specialistutbildning för socialsekreterare bör tas fram.

I kommittémotion 2019/20:3092 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 8 anser motionärerna att lärarutbildningen ska koncentreras till färre lärosäten.

Enligt kommittémotion 2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 8 ska regeringen besluta om antalet studieplatser tillsammans med lärosätena.

I kommittémotion 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 52 menar motionärerna att behovet av antalet utbildningsplatser för tandläkare ska ses över på ett nationellt plan.

I motion 2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 1 menar motionären att man bör ta fram en långsiktig nationell kompetensförsörjningsstrategi.

Bakgrund och pågående arbete

Utbildningsutbudet vid universitet och högskolor

Högskoleutbildning ska ges på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå, och examina ska avläggas på någon av de tre nivåerna (1 kap. 7 och 10 a §§ högskolelagen [1992:1434]). All utbildning på grundnivå och avancerad nivå ska bedrivas i form av kurser, och kurser får sammanföras till utbildningsprogram (6 kap. 13 § högskoleförordningen [1993:100]). Universitet och högskolor beslutar själva vilka utbildningar (program och kurser) som ska inrättas eller avvecklas. I högskolelagen finns det bestämmelser om tillstånd att utfärda examina (1 kap. 11–13 §§). Universitetskanslersämbetet beslutar om tillstånd att utfärda examina på grundnivå och avancerad nivå för universitet och högskolor.

Riksdagen beslutar årligen om ett anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för universitet och högskolor. Inom denna ram ska ett lärosäte, enligt regleringsbrevet för universitet och högskolor, planera och genomföra utbildning som svarar mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Enligt regleringsbrevet för 2020 ska universitet och högskolor redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. Ett lärosätes avvägningar ska redovisas när det gäller t.ex. fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus- och nätbaserad undervisning. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning.

Lärosäten som har tillstånd att utfärda lärar- eller forskollärarexamina ska enligt regleringsbrevet för 2020 planera för dimensioneringen av utbildningen till olika examina, inriktningar och ämneskombinationer så att

dimensioneringen svarar mot studenternas efterfrågan och mot arbetsmarknadens nationella och regionala behov. De överväganden och åtgärder som har gjorts för att informera och vägleda studenterna i detta val ska redovisas.

Universitetskanslersämbetet ska enligt sin instruktion följa och redovisa arbetsmarknadens framtida kompetensbehov i relation till utbildningsutbudet (4 § förordningen [2012:810] med instruktion för Universitetskanslersämbetet). När det gäller t.ex. tandläkare är det enligt myndigheten svårt att bedöma såväl tillgång som efterfrågan. Det påverkas bl.a. av tandläkares stora rörlighet över gränserna och utvecklingen av statliga subventioner på tandvårdsområdet. Antalet platser på tandläkarutbildningen har ökat kraftigt under 2000-talet, framför allt från läsåret 2007/08 (UKÄ, rapport 2015:5).

Utbyggnad av vissa utbildningar

I budgetpropositionen för 2020 presenterade regeringen en fortsatt utbyggnad av vissa samhällsviktiga utbildningar. Riksdagen beslutade om anslagen till universitet och högskolor enligt regeringens förslag (prop. 2019/20:1 utg.omr. 16, bet. 2019/20:UbU1, rskr. 2019/20:120).

Enligt regleringsbrevet för 2020 ska universitet och högskolor verka för att de tidigare uppsatta målen för utbyggnad av vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar samt förskolläraryrket och lärarutbildningar uppnås eller upprätthålls under 2020. Lärosätena ska redovisa hur utbyggnaden fortlöper och kommentera utbyggnadens omfattning i förhållande till de uppsatta målen. Utbyggnaden av ingenjörsutbildningar, samhällsbyggnadsutbildningar, läkarutbildningar och sommarkurser ska genomföras under 2020 och redovisas.

Universitetskanslersämbetet ska enligt sitt regleringsbrev för 2020 följa upp vilka inriktningar som universitet och högskolor ger inom ingenjörsutbildningarna, lärarutbildningarna och specialistsjuksköterskeutbildningarna i syfte att få en överblick över utbildningsutbudet och för att kunna följa detta över tid. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 4 maj 2020.

Styr- och resursutredningen

Regeringen beslutade i april 2017 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att göra en samlad översyn av universitetens och högskolornas styrning, inklusive resurstilldelning (dir. 2017:46). I november 2018 beslutade regeringen att förlänga utredningstiden (dir. 2018:108). Utredningen tog namnet Styr- och resursutredningen (Strut). Betänkandet En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan (SOU 2019:6) överlämnades till regeringen i februari 2019 och har remitterats. Remissvaren inkom i slutet av juni 2019 och beredningen av utredningens förslag pågår i Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet).

När det gäller lärosätenas utbildningsutbud föreslår utredningen att regeringen tar initiativ till att det i författning skrivs in att utbildningsutbudet vid universitet och högskolor ska utformas med hänsyn till kunskapsutvecklingen och svara mot studenternas efterfrågan samt arbetslivets och samhällets behov. Vidare bedömer utredningen att utformningen av utbildningsutbudet även fortsättningsvis bör vara lärosätenas ansvar. Regeringen bör dock styra utbildningens omfattning på totalnivå samt omfattningen av vissa utbildningar som leder till legitimationsyrken och där behovet påverkas av politiska beslut. Utredningen föreslår följande:

- Regeringens styrning av utbildningsutbudet sker genom att i regleringsbrev ange fyraåriga utbildningsuppdrag till respektive lärosäte.
- Utbildningsuppdraget innehåller mål om antal helårsstudenter på totalnivå samt mål för antal examina inom vissa utbildningar som leder till legitimationsyrken.
- I utbildningsuppdraget ingår även eventuella särskilda åtaganden som lärosätet och regeringen fastställt i dialog.

När det gäller hela landets behov av utbildning bedömer utredningen följande:

- Det arbete som har inletts med att skapa nationella och regionala samverkansarenor bör utvecklas vidare.
- Både nationella och regionala behov av kompetens- och kunskapsförsörjning bör vara delar i lärosätenas planering av utbildningsutbudets utformning.
- Samarbeten mellan lärosäten för att åstadkomma arbetsdelning av utbildningsutbudet bör utvecklas vidare.

Vidare föreslår utredningen följande:

- UKÄ ges i uppdrag att lämna de förslag som krävs för att möjliggöra gemensamma examenstillstånd eller examenstillstånd som bygger på överenskommelser om att ett annat lärosäte bidrar med nödvändig kompetens.
- Frågan om hur man kan underlätta för två eller flera lärosäten att bedriva gemensamma utbildningar utreds.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att lärosätena själva beslutar vilka utbildningar de vill erbjuda studenter, under förutsättning att lärosätet har rätt att utfärda examen för den aktuella utbildningen. Det är lärosätets ansvar att prioritera vilka utbildningar som ska bedrivas och besluta hur tilldelade medel ska fördelas internt. Enligt regleringsbrevet för universitet och högskolor ska utbildningsutbudet svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov, och universitet och högskolor ska redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. Därutöver presenterade regeringen en fortsatt utbyggnad

av vissa samhällsviktiga utbildningar i budgetpropositionen för 2020. Riksdagen beslutade sedan om anslagen till universitet och högskolor enligt regeringens förslag.

Utskottet kan också konstatera att Styr- och resursutredningen har lämnat flera förslag när det gäller lärosätenas utbildningsutbud. Utredningen bedömer bl.a. att utformningen av utbildningsutbudet även fortsättningsvis bör vara lärosätenas ansvar, men att regeringen bör styra utbildningens omfattning på totalnivå samt omfattningen av vissa utbildningar som leder till legitimationsyrken och där behovet påverkas av politiska beslut. Regeringens styrning föreslås ske genom fyraåriga utbildningsuppdrag till respektive lärosäte. Vidare föreslår utredningen att regeringen tar initiativ till att det i författning skrivs in att utbildningsutbudet vid universitet och högskolor ska utformas med hänsyn till kunskapsutvecklingen och svara mot studenternas efterfrågan samt arbetslivets och samhällets behov. Utredningens förslag har remitterats och beredning pågår i Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet). Utskottet vill inte föregripa beredningen av utredningens förslag och avstyrker därmed motionerna 2019/20:618 (SD) yrkande 8, 2019/20:737 (S), 2019/20:1208 (S), 2019/20:1440 (S), 2019/20:1956 (L) yrkande 1, 2019/20:2828 (M) yrkande 31, 2019/20:3092 (M) yrkande 8 och 2019/20:3188 (KD) yrkande 52.

Högskoleutbildningarnas innehåll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om högskoleutbildningarnas innehåll.

Jämför reservation 19 (M), 20 (SD) och 21 (L).

Motionerna

I motion 2019/20:2073 av Marianne Pettersson (S) efterlyses ökad kunskap om genusmedicin.

I partimotion 2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 3 efterfrågar motionärerna en specialinriktning mot specialpedagogik på lärarutbildningen, och i samma motion yrkande 33 en översyn av socialomprogrammet, som bör utvecklas och få mer fokus på praktik.

I kommittémotion 2019/20:2917 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10 begärs att samtliga grundvårdsutbildningar ska ge kunskaper i hälsofrämjande insatser.

I kommittémotion 2019/20:2920 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 11 anför motionärerna att samtliga vårdutbildningar bör innehålla utbildning i patientlagen.

I motion 2019/20:1625 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) begärs att möjligheten till en lärarutbildning som innehåller praktik tidigt i utbildningen utreds.

I motion 2019/20:1949 av Ulrika Jörgensen (M) förespråkas att kostvetenskaplig kompetens ska vara ett obligatoriskt inslag i utbildningen för förskolepedagoger och fritidsledare.

I kommittémotion 2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 33 begär motionärerna att ledarskap ska ingå i samtliga vårdutbildningar.

I kommittémotion 2019/20:3075 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 7 anförs att forskningsmöjligheterna för lärarstudenter bör utökas.

I motion 2019/20:2756 av Tina Acketoft (L) yrkande 1 föreslås att regeringen låter utreda kvaliteten på utbildning kring smärta inom läkarutbildningen och andra vårdutbildningar.

I motion 2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 7 förordas att de som utbildas till lärare i ämnet svenska som andraspråk och hemspråk ska genomgå en utbildning om hedersförtryckets historiska ursprung.

Bakgrund och gällande rätt

Utbildningarnas innehåll

Av 1 kap. högskolelagen (1992:1434) framgår att utbildningen ska ges på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå (7 §). Vidare framgår att examina ska avläggas på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå och att regeringen meddelar föreskrifter om vilka examina som får avläggas och på vilken nivå de ska avläggas (10 a §). Av examensordningen, som är en bilaga till högskoleförordningen (1993:100), framgår att det finns generella examina, konstnärliga examina och yrkesexamina. Generella examina på grundnivå är högskoleexamen och kandidatexamen, på avancerad nivå magisterexamen och masterexamen och på forskarnivå licentiatexamen och forskarexamen. Yrkesexamina på grundnivå är t.ex. sjuksköterskeexamen och på avancerad nivå t.ex. läkarexamen och tandläkarexamen.

Kraven för att uppnå de olika examina regleras i examensordningen. För varje examen finns det en examensbeskrivning som anger vilka krav som ska uppfyllas för respektive examen. Alla examensbeskrivningar följer en gemensam struktur. Av examensbeskrivningen framgår examens omfattning i antal högskolepoäng, där heltidsstudier under ett normalstudieår om 40 veckor motsvarar 60 högskolepoäng. Vidare framgår mål för examen. För varje examen anges vad studenten ska visa i form av kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållningssätt. För t.ex. sjuksköterskeexamen ska studenten bl.a. visa kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet och om relevanta författningar. Studenten ska också visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete. Även för läkarexamen ska studenten bl.a. visa kunskap om relevanta författningar. Studenten ska också visa

förmåga att initiera och medverka i hälsoinriktat och sjukdomsförebyggande arbete och till ledarskap. Därutöver har varje universitet och högskola möjlighet att sätta upp lokala mål för en viss examen inom ramen för kraven i examensbeskrivningen. Krav på självständigt arbete (examensarbete) framgår också av examensbeskrivningen.

Det exakta innehållet i en utbildning som leder till en viss examen bestämmes av universitetet eller högskolan själv med utgångspunkt i målen för examen, dvs. i den kunskap och förmåga som studenten ska visa för denna examen. I 6 kap. högskoleförordningen regleras att all utbildning på grundnivå och avancerad nivå ska bedrivas i form av kurser och att kurser får sammanföras till utbildningsprogram (13 §). För en kurs ska det finnas en kursplan (14 §). I kursplanen ska följande anges: kursens nivå, antal högskolepoäng, mål, krav på särskild behörighet, formerna för bedömning av studenternas prestationer och de övriga föreskrifter som behövs (15 §). För utbildningsprogram ska det finnas en utbildningsplan. För kurserna inom programmet ska det finnas kursplaner (16 §). I utbildningsplanen ska följande anges: de kurser som programmet omfattar, kraven på särskild behörighet och de övriga föreskrifter som behövs (17 §).

Utbildningar till speciallärare och specialpedagog

Det finns två påbyggnadsutbildningar på avancerad nivå som kräver avlagd grundlärarexamen, ämneslärarexamen, yrkeslärarexamen eller förskollärarexamen. Det är utbildningarna som leder till speciallärarexamen respektive specialpedagogexamen. Båda utbildningarna omfattar 90 högskolepoäng och har som mål att studenten ska visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som speciallärare respektive specialpedagog för barn och elever i behov av särskilt stöd.

Praktiknära forskning inom lärarutbildningen

För förskollärar- respektive yrkeslärarexamen ska studenten visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. För grundlärarexamen ska studenten visa kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. För ämneslärarexamen ska studenten visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Det pågår en femårig försöksverksamhet med praktiknära forskning som samordnas av fyra universitet. Verksamheten ska pågå t.o.m. 2021 och ska bidra till en stärkt vetenskaplig grund i lärar- och förskollärarutbildningarna

och i skolväsendet (U2015/03573/UH, U2017/01129/UH). Försöksverksamheten, som kallas ULF (utveckling, lärande, forskning), syftar till att skapa långsiktigt hållbara strukturer som vilar på tre ben: forskning, skolverksamhet och lärarutbildning. Flera olika modeller för samverkan mellan lärosäten och skolhuvudmän kring praktikinära forskning ska utvecklas och prövas lokalt. Man ska bl.a. samverka kring särskilda anställningar och uppdrag.

Utskottets ställningstagande

När det gäller en särskild inriktning mot specialpedagogik kan utskottet konstatera att det finns en påbyggnadsutbildning på lärarutbildningen på avancerad nivå som leder till specialpedagogexamen. Utskottet avstyrker mot den bakgrunden motion 2019/20:2828 (M) yrkande 3.

Vad gäller innehållet i olika i vårdutbildningar vill utskottet lyfta fram att det för sjuksköterskeexamen krävs kunskaper i ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet, kunskap om relevanta författningar samt förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete. Även målen för läkarexamen inkluderar ledarskapsförmåga, kunskap om relevanta författningar samt förmågan att initiera hälsoinriktat och sjukdomsförebyggande arbete. Utskottet avstyrker mot den bakgrunden motionerna 2019/20:2917 (M) yrkande 10, 2019/20:2920 (M) yrkande 11 och 2019/20:820 (SD) yrkande 33.

Utskottet vill även framhålla den pågående försöksverksamheten med praktikinära forskning, som bl.a. ska bidra till en stärkt vetenskaplig grund i lärar- och förskollärarytbildningarna. Utskottet avstyrker mot den bakgrunden 2019/20:3075 (L) yrkande 7.

Utskottet vill därtill betona att det är lärosätena själva som ansvarar för utbildningsutbudet och hur utbildningarna läggs upp så att examensmålen uppfylls. Utskottet anser att det är en väl avvägd ordning och avstyrker därmed motionerna 2019/20:1625 (M), 2019/20:1949 (M), 2019/20:2073 (S), 2019/20:2756 (L) yrkande 1, 2019/20:2828 (M) yrkande 33 och 2019/20:3277 (-) yrkande 7.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet behandlas motionsyrkanden som rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Under riksmötet 2018/19 har detta gjorts i betänkandena 2018/19:UbU6, 2018/19:UbU13, 2018/19:UbU14 och 2018/19:UbU15, och riksdagen har i enlighet med utskottets förslag avslagit motionsyrkandena. Utskottet ser ingen anledning att nu göra någon annan bedömning och avstyrker därför de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2.

Reservationer

1. Övergripande om universitet och högskolor, punkt 1 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 1 och 5 samt avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 2,

2019/20:872 av Pål Jonson (M),

2019/20:983 av Niklas Karlsson (S),

2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 2,

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 61 och

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 30.

Ställningstagande

Vi anser att undervisningsfriheten ska öka. Att ett lärosätes styrelse och till och med studentorganisationer har inflytande över de litteraturlistor som en universitetslärare ska använda i sin undervisning är oacceptabelt för Sverigedemokraterna. Inte heller ska politiska ideologier, ofta i skepnad av vetenskap eller överideologi, tvingas på lärare och kurser.

Vidare anser vi att styrelserna för universitet och högskolor ska ha tonvikten inom akademien. En styrelse ska bestå av en tredjedel externt tillsatta ledamöter, en tredjedel akademiker från det egna lärosätet och en tredjedel akademiker från andra lärosäten. Styrelsens ordförande ska vara en akademiker och väljas av styrelsen på förslag av valberedningen.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

2. Övergripande om universitet och högskolor, punkt 1 (C)

av Fredrik Christensson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 30 och avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 2,

2019/20:618 av Robert Stenkvisst m.fl. (SD) yrkandena 1 och 5,

2019/20:872 av Pål Jonson (M),

2019/20:983 av Niklas Karlsson (S),

2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 2 och

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 61.

Ställningstagande

Jag anser att möjligheterna till fristående lärarutbildning bör ses över. Fristående lärarutbildningar bör ha målsättningen att vara ledande inom såväl lärarutbildning som skolforskning för att driva på utvecklingen ytterligare.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

3. Övergripande om universitet och högskolor, punkt 1 (V)

av Ilona Szatmari Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 2 och avslår motionerna

2019/20:618 av Robert Stenkvisst m.fl. (SD) yrkandena 1 och 5,

2019/20:872 av Pål Jonson (M),

2019/20:983 av Niklas Karlsson (S),

2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 2,

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 61 och

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 30.

Ställningstagande

Jämställdhetsmyndigheten bedömer att en eventuell fortsättning efter 2019 av uppdraget Jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet (JiHU) för vissa lärosäten kan vara avgörande för huruvida arbetet med jämställdhetsintegrering avstannar eller inte. Därför anser jag att projektet Jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet bör utvecklas och fortsätta efter projekttidens slut 2019.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

4. Övergripande om universitet och högskolor, punkt 1 (KD)

av Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 61 och
avslår motionerna
2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 2,
2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 1 och 5,
2019/20:872 av Pål Jonson (M),
2019/20:983 av Niklas Karlsson (S),
2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 2 och
2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 30.

Ställningstagande

Jag värnar akademins autonomi. Forskning kräver integritet och möjlighet att tänka såväl nytt som fritt och stundtals obekvämt. Akademins autonomi måste gå från högtidstal till handling. Aldrig så välmenande politiska förslag kan få motsatt verkan. Den högre utbildningen och forskningen behöver långsiktiga villkor för att få de bästa förutsättningarna.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

5. Resurstilldelning, punkt 2 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 6 och
avslår motionerna
2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 2,
2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 10,
2019/20:811 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 7,
2019/20:813 av Tobias Andersson (SD),

2019/20:1052 av Elin Gustafsson (S) och
2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 55.

Ställningstagande

Vi anser att den kvalitetspott med pengar som fanns t.o.m. 2018 för att premiera den mest excellenta forskningen bör återinföras som ett led i att prioritera kvalitet i resurstilldelningssystemet för högskolan.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

6. Resurstilldelning, punkt 2 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 2,

2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 10 samt

2019/20:811 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 7 och

avslår motionerna

2019/20:813 av Tobias Andersson (SD),

2019/20:1052 av Elin Gustafsson (S),

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 6 och

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 55.

Ställningstagande

Vi vill att ett samlat anslag för forskning och undervisning införs. Det skulle öka lärosätenas frihet och ansvar, och framför allt lärosätenas möjlighet till planering och flexibilitet. En annan mycket viktig fördel är att det underlättar för lärosätena att inrätta trygga och långsiktiga tjänster där både undervisning och forskning ingår.

Vi anser vidare att för att få en högkvalitativ och självständig forskning ska andelen basanslag uppgå till ungefär 60 procent på högskolorna. Det är en vanlig andel för de mest framgångsrika utländska universiteten. Strategiska forskningsanslag ska ges även i fortsättningen, men de bör bli färre. Resurser frigörs på så vis för att öka basanslagen. För att ytterligare förstärka basanslagens andel vill vi minska anslagen till Vetenskapsrådet.

Vi menar även att andelen externa anslag i lärosätenas forskning inte bör överstiga 50 procent. Externa anslag är alltid villkorade och medför att forskningsresurser binds upp och att forskningen därmed blir styrd av utomstående intressenter. I förlängningen medför detta osäkra anställningar

för forskarna på våra lärosäten. Vi föreslår att regleringsbrevens delvis avvecklas till förmån för samråd mellan regeringen och lärosätena. Vid dessa samråd ska mål sättas upp och riktlinjer för inriktningen på verksamheten beslutas. Här ska andelen externa anslag också beslutas, och de ska uppgå till maximalt 50 procent av det totala forskningsanslaget.

Vi anser även att dialog mellan utbildningsväsendet, politiken och näringslivet är helt avgörande för att matcha behoven på arbetsmarknaden. Därför vill vi utreda behovet av resurser till samverkan mellan dessa instanser.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

7. Resurstilldelning, punkt 2 (KD)

av Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 55 och avslår motionerna

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 2,

2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 10,

2019/20:811 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 7,

2019/20:813 av Tobias Andersson (SD),

2019/20:1052 av Elin Gustafsson (S) och

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 6.

Ställningstagande

Jag anser att balansen i systemet med medelstillsdelning bör ses över. Forskningens finansiering fungerar inte optimalt i dag. Eftersom Sverige är ett litet land med begränsade resurser har vi inte råd att enbart fördela resurserna för högskola och forskning jämnt. Excellens ska vara drivande. Samtidigt bör en större medelstillsdelning direkt till universitet och högskolor för forskning övervägas, men då tillsammans med krav på att en andel av basanslagen används för att säkra tydliga karriärvägar, med meriteringsanställningar som beaktar forsknings- och undervisningsmeriter samt mobilitet. Det är angeläget att skapa en mer ändamålsenlig resursfördelning till forskning och grundutbildning vid universitet och högskola.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

8. Tillträde till högskolan, punkt 3 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 14 och avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 1,

2019/20:342 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 1,

2019/20:2028 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) och

2019/20:2155 av Camilla Waltersson Grönvall och Ulrika Heindorff (båda M).

Ställningstagande

Studie- och yrkesvägledningen (SYV) sköts i första hand av lärosätena, men som ett komplement vill vi att det tas fram en nationell digital plattform dit gymnasiestudenter och studenter på högskolan kan vända sig för frågor och vägledning. Inspiration och erfarenheter i arbetssätt kan exempelvis hämtas från de digitala vårdtjänsterna. En motsvarande tjänst skulle möjliggöra att SYV-kompetensen kan nyttjas oavsett var i landet kompetensen finns. Detta skulle innebära ett mer effektivt användande av Sveriges samlade SYV-kompetens och samtidigt öka tillgängligheten till kompetensen.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

9. Tillträde till högskolan, punkt 3 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:342 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 1 och avslår motionerna

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 1,

2019/20:2028 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M),

2019/20:2155 av Camilla Waltersson Grönvall och Ulrika Heindorff (båda M) och

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 14.

Ställningstagande

Kvotssystemet i antagningsprocessen till högskolan innebär att om inte tillräckligt många från samma kvot söker en utbildning antas ingen från den kvoten. Söker inte tillräckligt många en utbildning inom folkbildningskvoten har den som studerat vid folkhögskola inte någon chans att komma in på utbildningen genom folkhögskolemeriterna. Därför föreslår vi att elever som studerat vid folkhögskola ska kunna begära betygsättning som är likvärdig med den på komvux.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

10. Tillträde till högskolan, punkt 3 (V)

av Ilona Szatmari Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 1 och avslår motionerna

2019/20:342 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 1,

2019/20:2028 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M),

2019/20:2155 av Camilla Waltersson Grönvall och Ulrika Heindorff (båda M) och

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 14.

Ställningstagande

Universitets- och högskolerådet (UHR) har i rapporten Kan excellens uppnås i homogena studentgrupper? (2016) rekommenderat regeringen att den ska ålägga lärosätena att ta fram en strategi för sitt arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande. I rapporten föreslås att det på flera punkter ska anges vad en sådan strategi ska innehålla, bl.a. uppföljningsbara mål, att det ska anges på vilket sätt lärosätena ska uppnå sina formulerade målsättningar samt att det ska anges hur bedömningar av reell kompetens och tillämpning av alternativt urval ska användas som verktyg för breddad rekrytering. Jag instämmer i UHR:s bedömning. Genom att lärosätena åläggs att ta fram strategier bör deras uppdrag att främja breddad rekrytering kunna ta flera steg framåt.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

11. Vissa studentfrågor, punkt 4 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkandena 10 och 16 samt avslår motionerna

2019/20:284 av Iona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 3–5,

2019/20:1102 av Emma Hult (MP) yrkande 2 och

2019/20:1512 av Mats Berglund och Jonas Eriksson (båda MP) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Det är viktigt att följa upp studiesituationen för personer med funktionsnedsättningar eller psykiska besvär. I en rapport från Högskoleverket (2010:20) konstateras att ”en relativt stor andel av studenterna i den här undersökningen anger att deras studier försvåras av kronisk sjukdom, fysisk funktionsnedsättning, psykiska besvär eller andra hälsoproblem och av problemen anger de flesta psykiska besvär”. Detta är viktiga signaler som måste tas på allvar. Vi anser därför att det behövs en översyn av hur dagens regelverk kring rätten till särskilt stöd inom den högre utbildningen fungerar och vilka åtgärder som behövs för att fler studenter med funktionsvariationer bättre ska kunna tillgodogöra sig den högre utbildningen.

Vi anser vidare att uppenbart olämpliga studenter enklare ska kunna stängas av från sina utbildningar på heltid. Särskilt gäller detta studenter som under sitt yrkesliv kommer att arbeta och vara i kontakt med människor i känsliga situationer. Därför anser vi att regeringen snarast behöver tillsätta en utredning för att se över regelverken så att det dels blir enklare att genomföra bakgrundskontroller, dels stärker lärosätenas mandat att stänga av uppenbart olämpliga studenter på vissa utbildningar.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

12. Vissa studentfrågor, punkt 4 (V)

av Ilona Szatmari Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 3–5 och avslår motionerna

2019/20:1102 av Emma Hult (MP) yrkande 2,

2019/20:1512 av Mats Berglund och Jonas Eriksson (båda MP) yrkandena 1 och 2 samt

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkandena 10 och 16.

Ställningstagande

Att människor från andra länder kommer till Sverige för att studera berikar den svenska högskolan och bidrar till höjd kvalitet. Sedan avgifterna infördes har vi sett en kraftig minskning av antalet utländska studenter även om det börjat öka något, troligen beroende på den just nu låga kronkursen. Det förekommer också en debatt om vilka villkor som ska gälla då en utländsk student inte är nöjd med sin utbildning i Sverige och kräver pengarna tillbaka. Min utgångspunkt är därför att studieavgifterna bör tas bort. Jag anser att det bör tillsättas en utredning med uppdrag att föreslå hur avgifter för utomeuropeiska studenter ska kunna avskaffas.

Enligt högskolelagen ska all högre utbildning vara avgiftsfri i Sverige. Trots det finns det mycket lite uppföljning av hur det ser ut i verkligheten. Det saknas också tydliga definitioner för var gränsen för avgifter går. I många utbildningar ingår det obligatoriska moment som kan skapa oförutsedda merkostnader för studenterna. För en del merkostnader är det möjligt att söka merkostnadslån från CSN. Jag anser att det inte är rimligt att begära att studenterna ska behöva ta extralån för att tillgodogöra sig sin utbildning. Särskilt många av de utbildningar som har verksamhetsförlagd utbildning är inom bristyrken i offentlig sektor. För att göra dessa mer attraktiva blir det också ur ett samhällligt perspektiv viktigt att se över så att det inte finns ekonomiska hinder för studenter att kunna fullgöra sin utbildning. Därför anser jag att det bör tillsättas en utredning kring dolda avgifter och kostnader inom högre utbildning, särskilt verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Många lärosäten har utsett samordnare för tillgänglighetsarbetet och arbetar med att förebygga och undanröja fysiska hinder inom det systematiska arbetsmiljöarbetet och vid upphandlingar. Däremot har bl.a. andelen lärosäten som har handlingsplaner för tillgänglighetsarbetet minskat. En annan viktig

del av tillgänglighet till högskolan är tillgången till pedagogiskt stöd av god kvalitet. Pedagogiskt stöd kan bl.a. handla om anpassad examination, extra handledning, tolkning eller litteratur på anpassat medium. Enligt Myndigheten för delaktighet rapporterar en del studenter om bristfällig organisation i det pedagogiska stödet. Lagstiftningen ställer höga krav på den fysiska tillgängligheten vid lärosätena och det är också dessa delar som högskolorna framför allt fokuserar på i sitt tillgänglighetsarbete. Tillgänglighetsarbetet som helhet behöver dock stärkas. Jag anser att det därför bör tillsättas en utredning som tar ett helhetsperspektiv på frågan om tillgängligheten till universitet och högskolor för personer med funktionsnedsättning.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

13. Högskolans digitalisering, punkt 5 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 12.

Ställningstagande

I dag har många lärosäten en daterad it-miljö som försvårar digitaliseringsarbetet. Det finns därför ett stort behov av att ta fram en samlad strategi för lärosätenas digitalisering. En sådan strategi behöver säkerställa lärosätenas beställarkompetens vad gäller it, fastslå infrastrukturella behov och överväga gemensamma ramverk och standarder för nät- och distansbaserad undervisning. Vi anser att Universitets- och högskolerådet (UHR) och Universitetskanslersämbetet (UKÄ), i samarbete med lärosätena och andra tänkbara aktörer, bör tilldelas ett gemensamt uppdrag att ta fram en strategi för lärosätenas och den högre utbildningens digitalisering.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

14. Validering, punkt 6 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 13.

Ställningstagande

Med Valideringsdelegationens tidigare betänkanden och slutbetänkandet finns det goda förutsättningar att skapa legitima och långsiktigt fungerande strukturer för validering. Det är av största vikt att regeringen skyndsamt bereder delegationens samlade förslag och återkommer till riksdagen med lagförslag som gör det möjligt att bättre validera människors formella och informella kunskaper och kompetens.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

15. Dimensionering av högskoleutbildning, punkt 7 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 31 och
avslår motionerna
2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 8,
2019/20:737 av Kadir Kasirga och Teres Lindberg (båda S),
2019/20:1208 av Hans Hoff (S),
2019/20:1440 av Kadir Kasirga och Anders Österberg (båda S),
2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 1 och
2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 52.

Ställningstagande

Barnskyddsutredningen (SOU 2009:68) föreslog redan 2009 en specialistutbildning på avancerad nivå för socialsekreterare inom den sociala barn- och ungdomsvården. Merparten av remissinstanserna var positiva till förslaget, men det blev aldrig verklighet. Slutsatserna från utredningen bör därför analyseras på nytt i syfte att ta fram en nationell specialistutbildning för landets socialsekreterare som arbetar med barn och unga.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

16. Dimensionering av högskoleutbildning, punkt 7 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 8 och avslår motionerna

2019/20:737 av Kadir Kasirga och Teres Lindberg (båda S),

2019/20:1208 av Hans Hoff (S),

2019/20:1440 av Kadir Kasirga och Anders Österberg (båda S),

2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 1,

2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 31 och

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 52.

Ställningstagande

Antalet anslagsgivande studieplatser ska bestämmas genom den dialog och de mål som regeringen i samråd med lärosätena kommer fram till. Regeringen ska besluta om och ansvara för det totala antalet studieplatser i landet på varje utbildning.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

17. Dimensionering av högskoleutbildning, punkt 7 (KD)

av Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 52 och
avslår motionerna
2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD) yrkande 8,
2019/20:737 av Kadir Kasirga och Teres Lindberg (båda S),
2019/20:1208 av Hans Hoff (S),
2019/20:1440 av Kadir Kasirga och Anders Österberg (båda S),
2019/20:1956 av Arman Teimouri (L) yrkande 1 och
2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 31.

Ställningstagande

Det råder stor brist på tandläkare, särskilt specialisttandläkare. För att komma till rätta med dessa brister vill jag verka för att man på ett nationellt plan ser över behovet av antalet utbildningsplatser för tandläkare vid landets tandläkarhögskolor.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

18. Lärarutbildning på färre lärosäten, punkt 8 (M, SD)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M), Patrick Reslow (SD), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3092 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 8.

Ställningstagande

OECD har rekommenderat Sverige att överväga att minska antalet lärosäten som erbjuder lärarutbildningar för att kunna höja kvaliteten. Vi anser att en översyn i syfte att konsolidera landets lärarutbildningar och koncentrera dem till färre lärosäten vore välkommen.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

19. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 9 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 3 och 33,

2019/20:2917 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10 och

2019/20:2920 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 11 och avslår motionerna

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 33,

2019/20:1625 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2019/20:1949 av Ulrika Jörgensen (M),

2019/20:2073 av Marianne Pettersson (S),

2019/20:2756 av Tina Acketoft (L) yrkande 1,

2019/20:3075 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 7 och

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 7.

Ställningstagande

Vi vill införa en specialinriktning mot specialpedagogik/speciallärare på lärarutbildningen, med fler platser och som kopplas samman med ett professionsprogram för lärare.

Vi anser vidare att socionomprogrammet bör ses över och utvecklas för att säkerställa att alla socialsekreterare har en grundlig utbildning redan från början. Mer fokus måste ligga på praktik samt de problem och svåra avväganden som yrkesgruppen ställs inför i arbetslivet.

Vi anser även att alla grundvårdutbildningar ska ge relevanta kunskaper och erfarenheter gällande hälsofrämjande insatser, som grundas i forskning och beprövad erfarenhet. Fler systematiska hälsofrämjande insatser kommer att minska onödigt lidande och förebygga och i många fall förhindra sjukdomar. Det skulle i sin tur leda till ett minskat allmänt tryck på hälso- och sjukvården, förbättrad allmänhälsa hos många individer och ett effektivare användande av begränsade resurser.

Vi vill även uppdra åt regeringen att se över förutsättningarna för att alla vårdutbildningar bör innehålla utbildning i patientlagen, i syfte att tydliggöra för alla vårdstudenter betydelsen av att patienten är delaktig och att patientlagen syftar till att stärka patientens ställning.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

20. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 9 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 33 och avslår motionerna

2019/20:1625 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2019/20:1949 av Ulrika Jörgensen (M),

2019/20:2073 av Marianne Pettersson (S),

2019/20:2756 av Tina Acketoft (L) yrkande 1,

2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 3 och 33,

2019/20:2917 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10,

2019/20:2920 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 11,

2019/20:3075 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 7 och

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 7.

Ställningstagande

Vi anser att ledarskap ska ingå i samtliga vårdutbildningar, eftersom det är en viktig kompetens för såväl framtida arbetsledarpositioner som arbetet med exempelvis den demenssjuke på boendet som behöver tydlig ledning.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

21. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 9 (L)

av Roger Haddad (L) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3075 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 7 och avslår motionerna

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 33,

2019/20:1625 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2019/20:1949 av Ulrika Jörgensen (M),
2019/20:2073 av Marianne Pettersson (S),
2019/20:2756 av Tina Acketoft (L) yrkande 1,
2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 3 och 33,
2019/20:2917 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10,
2019/20:2920 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 11 och
2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 7.

Ställningstagande

Forskningsresurserna för lärarstudenter ligger på en mycket låg nivå. Vi anser därför att forskningsmöjligheterna för lärarstudenter bör utökas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (M)

Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 då motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU6, 2018/19:UbU13, 2018/19:UbU14 och 2018/19:UbU15. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (SD)

Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 då motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU6, 2018/19:UbU13, 2018/19:UbU14 och 2018/19:UbU15. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (C)

Fredrik Christensson (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 då motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU6, 2018/19:UbU13, 2018/19:UbU14 och 2018/19:UbU15. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (V)

Iлона Sztatmari Waldau (V) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 då motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU6, 2018/19:UbU13, 2018/19:UbU14 och 2018/19:UbU15. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklat, punkt 10 (KD)

Pia Steensland (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 då motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU6, 2018/19:UbU13, 2018/19:UbU14 och 2018/19:UbU15. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 10 (L)

Roger Haddad (L) och Maria Nilsson (L) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 då motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU6, 2018/19:UbU13, 2018/19:UbU14 och 2018/19:UbU15. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:157 av Ola Johansson och Rickard Nordin (båda C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att högskolor och universitet bör erbjuda jämställda studiemiljöer som profilering och konkurrensfördel och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att entreprenöriellt skapande och utveckling bör ges en framträdande roll inom vård- och lärarutbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:204 av Hans Eklind (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska se över sitt ansvar för finansieringen av läkarutbildningen i Örebro så att det blir likvärdigt det ansvar som tas för de övriga sex läkarutbildningarna i landet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:220 av Christina Høj Larsen m.fl. (V):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med syfte att utveckla utbildningen av sfi-lärare och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:284 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärosätena bör åläggas att ta fram strategier för breddad rekrytering i linje med vad UHR har föreslagit och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att projektet Jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet bör utvecklas och fortsätta efter projektidens slut 2019 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att föreslå hur avgifter för utomeuropeiska studenter ska kunna avskaffas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en utredning kring dolda avgifter/kostnader inom högre utbildning, särskilt verksamhetsförlagd utbildning (VFU), och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör tillsättas en utredning som tar ett helhetsperspektiv på frågan om

tillgängligheten till universitet och högskolor för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:342 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet till likvärdiga betyg för de som studerar på allmän kurs på folkhögskola och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:353 av Cassandra Sundin m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett nationellt universitet för samisk kultur och utbildning samt de samiska språken ska utses och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:354 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell översyn och kvalitetssäkring av scenkonstutbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:386 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riktade satsningar för fler ingenjörer och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:405 av Solveig Zander (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i högskoleförordningen och läroplanen skriva in att undervisningen till socionomer ska innehålla undervisning om hedersförtryck och våld och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:482 av Anders Åkesson och Per Schöldberg (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett nytt budgetfördelningssystem för forskningsanslagen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:578 av Annika Hirvonen Falk (MP):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om undervisning i sex och samtycke på lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:594 av Jörgen Grubb m.fl. (SD):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad roll för fritidshemslärare och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:618 av Robert Stenkvist m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka undervisningsfriheten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge lärosätena ett samlat anslag för forskning och undervisning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka anslagen till den högre utbildningen för att öka kvaliteten på undervisningen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa produktivitetssvaret inom högskoleväsendet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att högskolans styrelse ska ha tonvikten inom akademien och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka studenternas anställningsbarhet efter examen och säkerställa relevant forskning genom högskolors samverkan med det omgivande samhället – dock ska denna samverkan inte vara anslagsgrundande – och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur ett finansieringssystem för högskolan kan bli mer kvalitetsdrivande och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen tillsammans med lärosätena ska besluta om antalet studieplatser och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slå ihop administrationen hos vissa lärosäten för att effektivisera det svenska utbildningsväsendet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av lärarutbildningar ska ske där staten äger rätt att ge bindande direktiv och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:620 av Robert Stenkvist m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka basanslagen till forskningen inom högskolorna och dra ned motsvarande summa för strategiska satsningar samt för de vetenskapliga råden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att andelen externa anslag i lärosätenas forskning inte bör överstiga 50 procent och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärosätena ska få ett samlat anslag för både undervisning och forskning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:663 av Åsa Coenraads och Mikael Damsgaard (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Mälardalens högskola universitetsstatus och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:671 av Roger Richthoff m.fl. (SD):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om officersutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:737 av Kadir Kasirga och Teres Lindberg (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av utbildad personal inom energisektorn och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:793 av Robert Stenkvist och Ludvig Aspling (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en särskild antagningsgrupp till juristprogrammet och speciellt meritvärde för ansökan till tingsnotarietjänster för personer med erfarenhet inom polisyrket och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:794 av Annika Hirvonen Falk och Gustav Fridolin (båda MP):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunskap om NPF bör införas på alla rektors-, förskolläro- och lärarutbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:811 av Magnus Persson m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda behovet av resurser till samverkan mellan utbildningsväsendet, politiken och näringslivet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:813 av Tobias Andersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa finansieringen av genusteori inom högre utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ledarskap ska ingå i samtliga vårdutbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:828 av Louise Meijer m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att universitetsutbildningarnas kvalitetsutvärderingar bör reformeras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbildningars kvalitet bör kunna jämföras mellan olika lärosäten och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att resurstilldelningssystemet i högre utsträckning bör utgå från kvalitet och inte kvantitet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att öka styrningen av dimensionering av utbildningar i syfte att minska antagningen till utbildningar förknippade med hög arbetslöshet och samtidigt öka antagningen till utbildningar med koppling till yrken med låg arbetslöshet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att möjliggöra för fler lärosäten att ha en annan form av huvudmannaskap än en statlig myndighet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärosätena bör ta del i om- och vidareutbildning av vuxna som vill byta karriär, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:872 av Pål Jonson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för etableringen av ett nordiskt nätverkscentrum på Musikhögskolan Ingesund och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:983 av Niklas Karlsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om partipolitiska föreningars tillträde till högskolor och universitet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1052 av Elin Gustafsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om man bör se över förutsättningarna för Skissernas museum, Historiska museet och Universitetsbiblioteket vid Lunds universitet som nationella kulturangelägenheter och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1056 av Runar Filper (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det svenska språkets ställning på universitet och högskolor och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1102 av Emma Hult (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av en avgiftsfri utbildning för alla och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs en uppföljning för att se vilka konsekvenser införandet av studieavgifter har fått och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1208 av Hans Hoff (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av utbildningsplatser för it-forensiker och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1212 av Erica Nådin (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa statistik över antalet lärarledda timmar på universitets- och högskoleprogram samt att detta ska redovisas tillsammans med information om undervisningsform och studietakt vid antagningsprocessen till högre utbildning i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1393 av Johanna Haraldsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta Jönköping Universitys betydelse för regionens ekonomiska tillväxt samt välfärd och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1440 av Kadir Kasirga och Anders Österberg (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att införa en imamutbildning på högskolenivå och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1447 av Pia Steensland (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att en anställning som lärare eller forskare vid ett universitet eller en högskola ska kunna kombineras med en anställning på en gymnasieskola och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1512 av Mats Berglund och Jonas Eriksson (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utföra en nationell kartläggning av studenters psykosociala hälsa och lämna förslag på åtgärder samt tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga studenthälsans uppdrag och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1625 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till en lärarutbildning som bygger på tidig praktik och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1626 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till lämplighetstest till lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1657 av Marta Obminska (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka kunskapen hos lärare i specialpedagogik gällande neuropsykiatriska funktionsnedsättningar hos barn och ungdomar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1661 av Marta Obminska (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förtydliga examensmålen på socionomutbildningarna avseende hedersrelaterat förtryck och våld och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1855 av Joakim Sandell m.fl. (S):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utvidgad utbildningssatsning för att klara kompetensförsörjningen i framtidens välfärd och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1856 av Sultan Kayhan (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra utbildningen i sjukförsäkring i läkarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1872 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av utbildningscentrum för högre utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1874 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att göra utbildningarna mer relevanta för de lokala arbetsmarknaderna och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1897 av Ida Drougge (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Universitets- och högskolerådet i uppdrag att ta fram och se till så att elever med funktionsnedsättning har rätt till anpassningar vid skrivning av högskoleprovet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1898 av Ida Drougge (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra lärarutbildningen i syfte att höja dess kvalitet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompletterande pedagogisk utbildning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för etablering av en fristående lärarutbildning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1948 av Ulrika Jörgensen (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att modernisera sjuksköterskeutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1949 av Ulrika Jörgensen (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att kostvetenskaplig kompetens för förskolepedagoger och fritidsledare blir ett obligatoriskt inslag under utbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1951 av Ulrika Jörgensen m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om resursfördelningssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1956 av Arman Teimouri (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta fram en långsiktig nationell kompetensförsörjningsstrategi och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge lärosäten för högre utbildning även ett regionalt ansvar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1987 av Lars Hjälmered (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om digital kompetens på lärarutbildningarna och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1988 av Lars Hjälmered (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av lämplighetstest vid antagningen till lärarutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av fler vägar för att bli lärare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om digital kunskap på lärarutbildningarna och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av sommarkurser för att lärarstudenter snabbare ska kunna ta examen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp och utvärdera lärarutbildningarnas kvalitet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2027 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av högskolepoäng för utbildning till offentliga upphandlare och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2028 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att bibehålla kompetenskrav och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2073 av Marianne Pettersson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en ökad satsning på genusmedicin och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2092 av Lina Nordquist (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Akademiska Hus ägardirektiv bör ändras genom att bolaget ges uppdraget att vara behjälpligt och stöttande då lärosäten direkt eller indirekt vill överta fastigheter och själva förvalta dem, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:2155 av Camilla Waltersson Grönvall och Ulrika Heindorff (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omvandlingen av poäng från studier vid International Baccalaureate (IB) och European Baccalaureate (EB) till meritvärde och de problem detta utgör för de berörda studenterna och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2203 av Lotta Finstorp (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att universitetens fältstationer bör vara öppna och tillgängliga för studiebesök av elever på gymnasieskolornas naturvetarprogram och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2207 av Julia Kronlid (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en sex- och samlevnadsundervisning av god kvalitet som också omfattar viktiga samlevnadsfrågor ska ingå i lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2268 av Hans Ekström m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Mälardalens högskola och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2307 av Åsa Karlsson och Björn Wiechel (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga huruvida validering av akademiska yrken samt möjligheten till distansutbildning bör utvidgas och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2320 av Johan Büser m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga åtgärder för att underlätta karriärbyte och påbyggnadsutbildningar i riktning mot läraryrket och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2324 av Mats Wiking m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Högskolan Väst och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2456 av Annika Hirvonen Falk och Leila Ali-Elmi (båda MP):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbilda fler skolbibliotekarier och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2618 av Patrik Björck m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Högskolan i Skövde och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2718 av Jessika Roswall m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge högskolan ett omställningsuppdrag i syfte att ge yrkesverksamma

- bättre möjligheter att vidareutbilda sig och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för universitet och högskolor att utforma tvärvetenskapliga utbildningar i syfte att anpassa dem för framtidens digitala arbetssätt samt locka fler kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
  4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdatera dagens lärarutbildning för att säkerställa att blivande lärare behärskar digitala läromedel och kan integrera dem i undervisningen och tillkännager detta för regeringen.
  5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta och undanröja hinder för fler distansutbildningar på universitets- och högskolenivå och tillkännager detta för regeringen.
  6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en strategi för digitalisering inom högskolor och universitet och tillkännager detta för regeringen.
  29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kurser och program på universitet och högskolor inom informations- och cybersäkerhet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2742 av Bengt Eliasson m.fl. (L):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärare ska ha grundläggande kunskaper om elever med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2744 av Fredrik Malm m.fl. (L):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bosättningsbonus för utländska studenter och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2756 av Tina Acketoft (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utbildning inom smärta och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2797 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla lärare ska ha grundläggande kunskaper i hur de ska arbeta med elever med funktionsnedsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2828 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en specialinriktning mot specialpedagogik/speciallärare på lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade platser på speciallärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell specialistutbildning för socialsekreterare och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av socionomprogrammet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2829 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompetensförsörjningen för välfärdens verksamheter och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att styrningen av högskolans utbildningsplatser bättre bör matchas mot arbetsmarknadens behov och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2851 av Jonas Eriksson m.fl. (MP):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbilda fler psykologer och att öka antalet psykologer på vårdcentraler och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2917 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga grundvårdutbildningar ska ge kunskaper och erfarenheter avseende aktiva hälsofrämjande insatser och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2920 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla vårdutbildningar bör innehålla utbildning i patientlagen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2926 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga grundvårdutbildningar bör ge kunskaper i gerontologi, geriatrik och demenssjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2992 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna Umeå universitets roll som ett kunskapsnav i Västerbotten och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3025 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Södertörns högskola och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3075 av Roger Haddad m.fl. (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en ämneslärarexamen ska motsvara en masterexamen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fristående aktörer ska kunna bedriva viss lärarutbildning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka internationaliseringen vid lärarhögskolorna och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka forskningsmöjligheterna för lärarstudenter och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3087 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en kompletterande pedagogisk utbildning för akademiker och yrkesverksamma som vill bli förskollärare och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3090 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärosätenas uppdrag och styrning bör renodlas för en forskning i världsklass och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska finnas fastställda kriterier för vad som gäller för att ett lärosäte ska få benämnas universitet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3091 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra rollen för rektorer och för lärosätenas styrelser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera Ledningsutredningens rekommendationer och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jämföra utbildningars kvalitet mellan olika lärosäten och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att akademiska utbildningar bör redovisa kvalitet och jobbchans genom att en nationell rankingslista inrättas och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nytt resurstilldelningssystem och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åter omfördela en pott av forskningsmedlen till den excellenta forskningen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att förstärka det tekniska basåret och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärdering och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad genomströmning och åtgärder som säkerställer att heltidsstudier motsvaras av heltid och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av hur dagens regelverk kring rätten till särskilt stöd inom den högre utbildningen fungerar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om breddad rekrytering och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge ett gemensamt uppdrag till UHR och UKÄ att utarbeta en strategi för lärosätenas digitalisering, modern teknik och öppen nätbaserad utbildning och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag som gör att människors formella och informella kunskaper och kompetens bättre kan valideras och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell digital plattform dit gymnasie studenter och studenter på högskolan kan vända sig med frågor och för vägledning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en snabbare validering av nyanländas kompetens och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av regelverken vad gäller att stärka lärosätenas mandat att stänga av uppenbart olämpliga studenter och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge lärosätena i uppdrag att redovisa hur de systematiskt arbetar för att

förbättra studenters inlärmingsmiljö och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3092 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en gemensam grund för vilka krav som ska gälla för respektive KPU-inriktning och bedömning av behörighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att disputerade som läser till lärare ska ha en kortare utbildningstid än i dag och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa antagningskraven på lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en moderniserad lärarutbildning med nya moment och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att koncentrera lärarutbildningen till färre lärosäten och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler vägar in till läraryrket och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för fler lärare i svenska som andraspråk och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalitet och mål för den verksamhetsförlagda lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärares kompetens gällande elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förkorta KPU till ett år och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för lärarutbildningar på högpresterande skolor och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öppna upp för fristående lärarutbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3093 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge lärosätena ett omställningsuppdrag och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärosätenas uppdragsutbildningar bör öppnas för fler och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3115 av Josefin Malmqvist m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett stipendium för utbildningar där det råder arbetskraftsbrist eller är samhällsekonomiskt motiverat med fler sökande och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3182 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att redovisa chansen till olika arbetstillfällen vid olika utbildningar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för fler universitet och högskolor att inrätta öppna utbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om högre betygskrav samt lämplighetstest vid antagningen till lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att styrdokumenterna för lärarutbildningen bör uppdateras gällande kritisk granskning och källkritik och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en akademisk utbildning i pedagogiskt ledarskap bör införas där en befattning som rektor kan vara ett av målen och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av bra undervisning i sex- och samlevnad och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i lärarutbildningen göra undervisning i sex- och samlevnad obligatoriskt och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att man på ett nationellt plan ser över behovet av antalet utbildningsplatser för tandläkare vid landets tandläkarhögskolor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om audionomprogrammet och tillkännager detta för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av tilldelningen av forskningsmedel där det bör övervägas om en större

andel bör gå direkt till universitet och högskolor och tillkännager detta för regeringen.

56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att en anställning som lärare eller forskare vid universitet eller högskola ska kunna kombineras med en anställning på gymnasieskola och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna akademins autonomi och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3189 av Mats Green m.fl. (M):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbildning i sex och samlevnad ska vara en obligatorisk del i undervisningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3190 av Mats Green m.fl. (M):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öppna universitetens uppdragsutbildningar för fler och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3243 av Larry Söder m.fl. (KD):

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att för samtliga universitet och högskolor permanenta möjligheten att tillhandahålla bostäder åt studenter och gästforskare och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3250 av Solveig Zander m.fl. (C):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur människor med intellektuell funktionsnedsättning kan ges bättre möjligheter till eftergymnasial utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C):

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till fristående lärarutbildning och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att lärosätena ska bli mer autonoma, ska finnas i hela landet, ges ytterligare möjligheter att utforma sin verksamhet efter regionala förutsättningar och ges förutsättningar att stärka sin samverkan med det omgivande samhället inom forskningen och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att högskoleutbildningarnas konkurrenskraft stärks, att deras

46. samverkan med arbetsmarknaden förbättras, utveckla studentmedarbetarsystemet, en utökad praktik samt en förstärkt roll för studievägledaren och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att resurstilldelningen ska skapa förutsättningar för livslångt lärande, uppmuntra kurser på halvfart, distanskurser och relevanta sommarkurser av fördjupningskaraktär samt premiera kvalitet, arbetslivsanknytning och regional samverkan och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undanröja de problem och hinder som begränsar internationella studenters och forskares möjligheter att studera och forska i Sverige samt möjlighet för internationella lärosäten att etablera sig i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för fler fristående lärosäten, likt stiftelser, och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör finnas ett transparent utvärderingssystem där utbildningens kvalitet, koppling till arbetsmarknaden och tidigare studenters åsikter tydliggörs så att blivande studenter kan göra välinformerade studieval, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att även de som utbildas till lärare i ämnet svenska 2 och hemspråk/modersmålet och kommer att undervisa i grund- och gymnasieskolor, på ungdomshem av olika slag samt på sfi bland nyanlända ska genomgå en utbildning om hedersförtryckets historiska ursprung, i hur den svenska demokratin fungerar och vilka rättigheter som tillkommer alla i landet, särskilt när det gäller kvinnors, barns och hbt-personers rättigheter, samt i vilka lagar som gäller i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:3284 av Ingemar Nilsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta Mittuniversitetets betydelse för tillväxt och välfärd och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3335 av Camilla Brodin m.fl. (KD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att högskolornas samverkansuppdrag behöver tydliggöras och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3338 av Roger Haddad m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det övergripande målet för utbildnings- och forskningspolitiken bör vara att Sverige ska vara en framstående kunskapsnation, där utbildning, forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och effektivitet samt bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka lärosätenas ledarskap och att tydliggöra rollen för lärosätenas styrelser och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en bosättningsbonus för utländska studenter som fullgjort sin utbildning i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att inrätta ett Nobelstipendium och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att koncentrera viss högre utbildning, t.ex. ämneslärarutbildningen, till färre högskoleorter och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fusk vid tentamina och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3360 av Gulan Avci m.fl. (L):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nyanlända akademikers inträde på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3378 av Bengt Eliasson m.fl. (L):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillgången till minoritetsspråklärare och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utbildning i minoritetsspråk inom vuxenutbildning och på högskolenivå och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i punkt 10

Motion	Motionärer	Yrkanden
10. Motioner som bereds förenklat		
2019/20:157	Ola Johansson och Rickard Nordin (båda C)	2 och 3
2019/20:204	Hans Eklind (KD)	
2019/20:220	Christina Höj Larsen m.fl. (V)	21
2019/20:353	Cassandra Sundin m.fl. (SD)	3
2019/20:354	Angelika Bengtsson m.fl. (SD)	1
2019/20:386	Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD)	5
2019/20:405	Solveig Zander (C)	3
2019/20:482	Anders Åkesson och Per Schöldberg (båda C)	
2019/20:578	Annika Hirvonen Falk (MP)	2
2019/20:594	Jörgen Grubb m.fl. (SD)	18
2019/20:618	Robert Stenkvist m.fl. (SD)	3, 4, 6, 7, 9 och 10
2019/20:663	Åsa Coenraads och Mikael Damsgaard (båda M)	
2019/20:671	Roger Richthoff m.fl. (SD)	19
2019/20:793	Robert Stenkvist och Ludvig Aspling (båda SD)	
2019/20:794	Annika Hirvonen Falk och Gustav Fridolin (båda MP)	2
2019/20:828	Louise Meijer m.fl. (M)	1–6
2019/20:1056	Runar Filper (SD)	2
2019/20:1102	Emma Hult (MP)	1
2019/20:1212	Erica Nådin (S)	
2019/20:1393	Johanna Haraldsson m.fl. (S)	
2019/20:1447	Pia Steensland (KD)	
2019/20:1626	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2019/20:1657	Marta Obminska (M)	
2019/20:1661	Marta Obminska (M)	
2019/20:1855	Joakim Sandell m.fl. (S)	9
2019/20:1856	Sultan Kayhan (S)	1

2019/20:1872	Saila Quicklund (M)	
2019/20:1874	Saila Quicklund (M)	
2019/20:1897	Ida Drougge (M)	
2019/20:1898	Ida Drougge (M)	1–3
2019/20:1948	Ulrika Jörgensen (M)	
2019/20:1951	Ulrika Jörgensen m.fl. (M)	
2019/20:1987	Lars Hjalmered (M)	1
2019/20:1988	Lars Hjalmered (M)	1–5
2019/20:2027	Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)	
2019/20:2092	Lina Nordquist (L)	
2019/20:2203	Lotta Finstorp (M)	
2019/20:2207	Julia Kronlid (SD)	2
2019/20:2268	Hans Ekström m.fl. (S)	
2019/20:2307	Åsa Karlsson och Björn Wiechel (båda S)	
2019/20:2320	Johan Büser m.fl. (S)	2
2019/20:2324	Mats Wiking m.fl. (S)	
2019/20:2456	Annika Hirvonen Falk och Leila Ali-Elmi (båda MP)	5
2019/20:2618	Patrik Björck m.fl. (S)	
2019/20:2718	Jessika Roswall m.fl. (M)	2–6 och 29
2019/20:2742	Bengt Eliasson m.fl. (L)	9
2019/20:2744	Fredrik Malm m.fl. (L)	5
2019/20:2797	Julia Kronlid m.fl. (SD)	43
2019/20:2828	Ulf Kristersson m.fl. (M)	4
2019/20:2829	Ulf Kristersson m.fl. (M)	5 och 6
2019/20:2851	Jonas Eriksson m.fl. (MP)	5
2019/20:2926	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	6
2019/20:2992	Edward Riedl (M)	
2019/20:3025	Ingela Nylund Watz m.fl. (S)	
2019/20:3075	Roger Haddad m.fl. (L)	3–6
2019/20:3087	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	3
2019/20:3090	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	3 och 4
2019/20:3091	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	1–5, 7–9, 11, 15 och 17
2019/20:3092	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	1, 2, 6, 7, 9, 11, 14 och 17–20

2019/20:3093	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	4 och 5
2019/20:3115	Josefin Malmqvist m.fl. (M)	9
2019/20:3182	Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD)	2 och 4
2019/20:3188	Gudrun Brunegård m.fl. (KD)	13, 15, 17, 37, 38, 53 och 56
2019/20:3189	Mats Green m.fl. (M)	19
2019/20:3190	Mats Green m.fl. (M)	19
2019/20:3243	Larry Söder m.fl. (KD)	34
2019/20:3250	Solveig Zander m.fl. (C)	11
2019/20:3254	Fredrik Christensson m.fl. (C)	44–46 och 50–52
2019/20:3284	Ingemar Nilsson m.fl. (S)	
2019/20:3335	Camilla Brodin m.fl. (KD)	14
2019/20:3338	Roger Haddad m.fl. (L)	1, 3, 4 och 6–8
2019/20:3360	Gulan Avci m.fl. (L)	6
2019/20:3378	Bengt Eliasson m.fl. (L)	11 och 12